

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi osakeyhtiölain, osuuskuntalain 79 c §:n sekä kirjanpitolain 22 ja 33 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan poistettaviksi eräitä uuden osakeyhtiölain soveltamisessa ilmenneitä tulkintaongelmia ja epäselvyyksiä. Ehdotettavat muutokset kuten eräiden määräaikojen pidentäminen, helpottaisivat myös osakeyhtiöiden käytännön toimintaa. Elinkeinotoiminnan rahoitusmahdollisuuksien parantamiseksi ehdotetaan niin sanotun sekaemission sallimista osakepääoman korottamiskeinona. Osuuskuntalakiin ja

kirjanpitolakiin ehdotetaan vähäisiä muutoksia, jotka vastaavat osakeyhtiölakiin ehdotettuja muutoksia. Ehdotettujen muutosten johdosta ei osakeyhtiöiden yhtiöjärjestyksiä olisi tarpeen muuttaa.

Muutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan heti sen jälkeen kun eduskunta on ne hyväksynyt.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	Varattoman yhtiön purkaminen ...	8
1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu	3	Lunastusriitojen oikeuspaikka	9
1.1. Muutoksen syyt	3	Haasteen tiedoksiantaminen yhtiölle	9
Perusilmoituksen tekemisaika	3	Uhkasakkomenettelyn tehostaminen	9
1.1.1. Osakeyhtiölaki	3	1.1.2. Osuuskuntalaki	10
Perusilmoituksen tekemisaika	5	1.1.3. Kirjanpitolaki	10
Kadusointimahdollisuuden laajenta-		1.2. Valmisteluvaiheet	10
minen	3	2. Esityksen taloudelliset vaikutukset	10
Osakepääoman maksamisen varmis-		3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	10
taminen	3		
Lunastussäännökset	4	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	11
Osakesaannon merkitseminen osake-		1. Lakiehdotusten perusteet	11
luetteloon	4	1.1. Osakeyhtiölaki	11
Sekaemissio	5	1.2. Osuuskuntalaki	17
Eräiden määräaikojen pidentäminen	5	1.3. Kirjanpitolaki	17
Halituksen täydentäminen	6	2. Voimaantulo	17
Osakkeenomistajan esteellisyys ...	6		
Osakelajin oikeuksien vähentäminen	6	LAKITEKSTIT	19
Tilintarkastajan esteellisyysperusteet	7	1. Laki osakeyhtiölain muuttamisesta	19
Tilinpäätöksessä annettavat tiedot	7	2. Laki osuuskuntalain 79 c §:n muuttamisesta ..	25
Tilinpäätösasiakirjojen toimittaminen		3. Laki kirjanpitolain 22 ja 33 §:n muuttamisesta	26
rekisteriviranomaiselle	7		
Pakkoselvitystilaa edellytykset	8	LIITE	27
Kutsu selvitystilaa käsittelevään tuo-		Rinnakkaistekstit lakiehdotuksista	27
mioistuimen istuntoon	8		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

1.1. Muutoksen syyt

1.1.1. Osakeyhtiölaki

Vuoden 1980 alussa tuli voimaan uusi osakeyhtiölaki (734/78), joka merkitsi osakeyhtiölainsäädännön kokonaisuudistusta. Uusi laki on yksityiskohtaisempi ja laajempi kuin aikaisempi laki. Jo lakia säädettäessä voitiin otaksua, että lakia on sen soveltamiskäytännöstä saatavien kokemusten perusteella vielä tarkistettava. Vuoden 1981 toukokuun alussa voimaan tulleella osakeyhtiölain 12 luvun 7 §:n muuttamisesta annetulla lailla (248/81) muutettiin yhtiön varojen käyttöä lainanantoon koskevaa säännöstöä.

Nyt ehdotettavat muutokset tähtäävät pääasiassa eräiden tulkintaongelmien ja epäselvyyksien poistamiseen. Osa muutettaviksi ehdotettavista säännöksistä on sellaisia, että niiden soveltuvuutta käytäntöön oli lakia säädettäessä vaikea kaikilta osin ennakoita. Ehdotukseen sisältyy myös uusi säännös, jolla palautettaisiin mahdollisuus niin sanotun sekaemission käyttämiseen osakepääoman korottamisessa. Useimmat ehdotettavat muutokset merkitsisivät myös lähentymistä muiden pohjoismaiden osakeyhtiölakeihin ja erityisesti Ruotsin lakiin.

Perusilmoituksen tekemisaika

Osakeyhtiölain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa on säännös perustamista koskevan rekisteri-ilmoituksen tekemisestä. Käytännössä on havaittu, että säännöksessä tarkoitettu kolmen kuukauden määräaika ilmoituksen tekemiseen on liian lyhyt. Epäselvyyttä on myös ilmennyt määräajan alkamisajankohdasta; perustamispäätöstä, josta määräaika nykyisin alkaa, ei ole aina helppo määrittää. Tilanteen korjaamiseksi määräajan alkamisajankohdaksi ehdotetaan perustamisasiakirjan allekirjoittamista ja määräaika ehdotetaan pidennettäväksi kuudeksi kuukaudeksi.

Kadusoitimahdollisuuden laajentaminen

Lain 2 luvun 12 § koskee tapausta, jossa osakkeen merkitsijä jättää osakkeesta maksetta-

van määrän ajoissa suorittamatta. Yhtiön hallitus voi säännöksen mukaista menettelytapaa noudattaen julistaa maksamattoman osakkeen menetetyksi eli kadusoida osakkeen. Kadusoitu osake voidaan sitten joko antaa maksuvelvollisuuksineen toiselle henkilölle tai mitätöidä. Hallitus voi päättää osakkeen antamisesta toiselle siihen saakka, kunnes yhtiö on rekisteröity eli yhtiö on tehnyt perusilmoituksen. Vastaavasti osakepääoman korotuksen yhteydessä maksamaton osake voidaan antaa toiselle ennen osakepääoman korotuksen rekisteröintiä. Jollei maksamattomia osakkeita ole annettu toiselle ennen rekisteröintiä, yhtiö voi vain periä osakemerkintäsaatavansa alkuperäiseltä merkitsijältä oikeudenkäyntiteitse, mikä on hidas ja usein epätarkoituksenmukainen keino. Jos maksua ei ole saatu perityksi yhtiölle viimeistään yhtiön tehdessä rekisteriviranomaiselle niin sanotun loppuilmoituksen osakepääoman tai sen korotuksen loppuosan maksamisesta, on yhtiön osakepääomaa alennettava. Perustamisvaiheessa saattaa tulla kysymykseen myös yhtiön asettaminen selvitystilaan. Järjestelmä on tällaisena osoittautunut tarpeettoman ankaraksi yhtiötä kohtaan. Kadusoitimahdollisuuden laajentaminen siten, että maksamaton osake voitaisiin antaa toiselle vielä rekisteröimisen jälkeenkin aina loppuilmoituksen tekemiseen saakka, parantaisi yhtiön mahdollisuuksia maksun saamiseen koko rekisteröidylle osakepääomalle. Kadusoitimahdollisuuden pidentämisestä ei olisi haittaa muille kuin maksun laiminlyöneelle osakkeen merkitsijälle.

Käytännössä on esiintynyt tapauksia, joissa osakemaksu on jätetty tahallisesti maksamatta harkitsemattoman tai jopa keinottelumielessä tehdyn osakemerkinnän jälkeen. Tällaisesta menettelystä aiheutuu yhtiölle aina haittaa ja kustannuksia erityisesti, jos maksua ei saada perityksi uudeltakaan merkitsijältä. Sen vuoksi ehdotetaan yhtiölle oikeutta saada maksun laiminlyöneeltä merkitsijältä korvausta. Myös Ruotsin osakeyhtiölaissa on vastaavansisältöinen säännös.

Osakepääoman maksamisen varmistaminen

Lain 2 luvun 13 §:n ja 4 luvun 12 §:n mukaan yhtiötä tai osakepääoman korotusta rekisteröitäessä täytyy osakepääomasta olla

maksettuna vähintään puolet. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä tätä seikkaa koskeva yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten allekirjoittama vakuutus sekä tilintarkastajien antama todistus. Väärän vakuutuksen tai todistuksen antaminen on 16 luvun 8 §:n mukaan rangaistava teko. Kun osakepääoman tai sen korotuksen loppuosan maksamisesta tehdään rekisteri-ilmoitus, ei mainittuja vakuutusta ja todistusta vaadita. Tämä on velkojien oikeussuojan kannalta epäjohdonmukaista maksun loppuosan ollessa usein yhtä suuri kuin alkuosa. Tämän vuoksi lain 2 luvun 13 §:ää ja 4 luvun 12 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että mainitut vakuutus ja todistus vaadittaisiin myös loppuilmoitusta tehtäessä.

Lunastussäännökset

Eräiden osakeyhtiölain lunastussäännösten keskinäisistä suhteista on ilmennyt epäselvyyttä. Tulkintaerimielisyyksiä on erityisesti aiheutunut siitä, voidaanko yhtiöjärjestyksen määräyksellä antaa yhtiölle itselleen oikeus lunastamiseen osakkeiden siirtyessä uudelle omistajalle.

Lain 7 luvun 1 §:n mukaan lähtökohtana on, että yhtiö ei saa vastiketta vastaan hankkia eikä ottaa pantiksi omia osakkeitaan. Kiellosta on 7 luvun 2 §:ssä säädetty poikkeus, jonka mukaan yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhtiö voi osakepääomaa alentamatta vapaalla omalla pääomalla lunastaa omia osakkeitaan. Tällä säännöksellä, joka osakeyhtiölakiesityksen eduskuntakäsittelyssä lisättiin lakiin, haluttiin erityisesti mahdollistaa sukupolvenvaihdosten toteuttaminen yhtiössä siten, että yhtiö voisi tarjouksesta lunastaa voittovaroilla omia osakkeitaan.

Lunastusoikeudesta osakkeen siirtymistilanteessa säädetään 3 luvun 3 §:ssä, jonka mukaan yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että osakkeenomistajalla tai jollakulla muulla on oikeus lunastaa uudelle omistajalle siirtyvä osake. Säännöksestä ei suoraan ilmene, voidaanko yhtiölle antaa lunastusoikeus. Hallituksen esityksen perusteluissa uudeksi osakeyhtiölainsäädännöksi (1977 vp n:o 27) kylläkin todetaan, ettei yhtiölle itselleen voitaisi antaa osakkeen siirtymistilanteessa lunastusoikeutta. Tämä olisi perustelujen mukaan ristiriidassa omien osakkeiden hankkimista koskevan kiellon kanssa. Kaupparekisterikäytännössä on kuitenkin katsottu, että yhtiölle voidaan 7 luvun

2 §:ään perustuen yhtiöjärjestysmääräyksellä antaa lunastusoikeus myös osakkeen siirtymistilanteessa.

Epäselvyyden poistamiseksi ehdotetaan lakiin otettavaksi nimenomainen säännös, jonka mukaan lunastusoikeus voidaan yhtiöjärjestyksen määräyksellä antaa yhtiölle toissijaisesti siten, että yhtiö voisi lunastaa uudelle omistajalle siirtyvän osakkeen, jollei kukaan osakkeenomistaja sitä lunasta. Säännös tästä sijoitettaisiin 7 luvun 2 §:ään, jossa säädetään poikkeamisesta omien osakkeiden hankkimista koskevasta kiellosta. Pykälää ehdotetaan selvennettäväksi myös siten, että toisena poikkeuksena omien osakkeiden hankkimiskiellosta tulisi kysymykseen osakkeiden lunastaminen osakkeenomistajan tarjouksesta.

Yhtiön oikeus lunastaa uudelle omistajalle siirtyvä osake saattaa olla tarpeen esimerkiksi perheyhtiöissä tai kiinteistöyhtiöissä, joissa on yhtiön toimintakelpoisuuden kannalta tärkeää, että osakkeet pysyvät ennalta sovittujen tahojen omistuksessa. Jollei esimerkiksi kukaan osakkeenomistajista kykene lunastamaan ulkopuoliselle siirtyneitä osakkeita, voisi yhtiö sen tehdä. Yhtiön lunastusoikeuden säätämistä ainoastaan toissijaiseksi voidaan perustella sillä yhtiöoikeuden lähtökohdalla, jonka mukaan yhtiö ei saa hankkia omia osakkeitaan. Ehdotettu toissijainen lunastusoikeus ei velkojien suojan kannalta juuri poikkeaisi osakkeenomistajien tarjouksesta tapahtuvasta lunastamisesta.

Osakepääoman alentamista osakkeita lunastamalla koskevaa 6 luvun 4 §:ää ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että yhtiöjärjestyksessä olisi myös määrättävä, onko yhtiöllä oikeus tai velvollisuus lunastamiseen.

Lain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan yhtiöjärjestykseen otettavassa lunastuslausekkeessa on määrättävä lunastushinnan suorittamisen aika, enintään kuukausi siitä, kun lunastushinta on vahvistettu. Niissä tapauksissa, joissa yhtiöjärjestyksen määräyksen mukaan lunastushinta on välittömästi ja varmuudella määrättävissä, lunastushinnan suorittamisen laskeminen on osoittautunut epäselväksi. Säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi.

Osakesaannon merkitseminen osakeluetteloon

Lain 3 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan osakesaanto, josta on esitetty luotettava selvitys, on viivytyksettä merkittävä osakeluetteloon. Leimaverolain (662/43) 88 §:n mukaan

kauppaan tai vaihtoon perustuvaa osakesaantoa ei kuitenkaan saa merkitä osakeluetteloon, ellei ilmoituksen tekijä esitä selvitystä siitä, että siirrosta on suoritettu säädetty leimavero. Lainkohtien välinen ristiriita ehdotetaan poistettavaksi ottamalla osakeyhtiölain säännöksiin maininta leimaveron suorittamista koskevasta selvityksestä.

Sekaemissio

Osakepääomaa voidaan lain 4 luvun 1 §:n mukaan korottaa joko merkitsemällä maksullisia osakkeita tai korottamalla osakkeiden nimellisarvoa maksua vastaan (uusmerkintä) tai antamalla osakkeita tai korottamalla osakkeiden nimellisarvoa maksutta (rahastoanti). Uusmerkinnässä on maksettava vähintään uusien osakkeiden nimellisarvon tai nimellisarvon korotuksen määrä yhtiölle. Rahastoannissa vastaava määrä siirretään osakepääomaan yhtiön vapaasta omasta pääomasta tai käyttämällä arvonkorotusrahaa, käyttöomaisuuden arvonkorotusta taikka vararahastoa. Sen sijaan sellainen osakepääoman korottaminen, jossa osakkeen merkitsijät maksaisivat uusien osakkeiden nimellisarvon alittavan osan ja yhtiö siirtäisi erotusta vastaavan määrän vapaasta omasta pääomastaan tai mainituista rahastoista osakepääomaan (sekaemissio), ei voimassa olevan lain mukaan ole mahdollinen. Vuoden 1895 osakeyhtiölain aikana tämä osakepääoman korotusmuoto oli sallittu. Sekaemissiota ei pidetty voimassa olevaa lakia säädettyä tarpeellisenä siitä syystä, että yhtiöllä katsottiin muutoinkin olevan riittävät mahdollisuudet parantaa omarahoitustilannetta, muun muassa samanaikaisella uusmerkinnällä ja rahastoannilla tai osakepääoman alentamisella ja korottamisella. Lisäksi sekaemission katsottiin vaarantavan osakkeenomistajien yhdenvertaisuutta, kun osakkeenomistajan olisi voidakseen saada osuutensa oman pääoman siirtämisestä tapahtuvasta osakeannista maksettava uusmerkintää vastaava osa osakepääoman korotuksesta.

Tilanne on osakeyhtiölain valmistelun ajoilta muuttunut siinä suhteessa, että esimerkiksi useiden arvopaperipörssissä noteerattujen yhtiöiden osakekurssi on ollut viime vuosina pitkäkänkin ajan osakkeen nimellisarvoa jopa 10—20 prosenttia alempi. Yhtiön, jonka pörssikurssi on lähellä nimellisarvoa tai sen alapuolella, ei ole helppoa toimeenpanna maksullista uusmerkintää nimellisarvoon. Nykyisin käytettävissä

olevat keinot omarahoituksen parantamiseen eivät tällaisessa tilanteessa ole soveltuvia ainakaan pörssiyhtiöissä. Käyttökelpoinen korottamismenettely olisi sen sijaan sekaemissio, jossa osakkeet voitaisiin merkitä nimellisarvoa alempan arvoon ja osakepääomaan siirrettäisiin yhtiön muusta omasta pääomasta uusien osakkeiden yhteenlasketun nimellisarvon ja niistä maksettavan määrän välinen erotus. Uudistuksen toteuttamiseksi ehdotetaan lain 4 luvun 12 §:ään lisättäväksi uusi 2 momentti. Säännös koskisi vain niitä yhtiöitä, joissa on lain 10 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan aina oltava vähintään yksi keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT). Osakkeenomistajan oikeusturvaan sekaemissiossa liittyviä vaaroja voidaan olettaa lieventävän sen, että yhtiössä on KHT-tasoinen ammattitilintarkastaja. Kun lisäksi osakkeenomistajien määrä tällaisissa yhtiöissä on tavallisesti suurehko, voi osakkeenomistaja, joka ei halua käyttää merkintäetuotteuttaan, yleensä myydä sen toiselle.

Jos rahasto-osuus on suuri, vaadittaisiin sekaemissioon osakkeenomistajien määränemistön hyväksyminen.

Sekaemission käyttöönotto parantaisi yhtiöiden mahdollisuuksia maksullisin osakeannin hankkia pääomamarkkinoilta riskipääomaa. Erityisesti suomalaisen teollisuuden kansainvälisen kilpailukyvyyn säilyttämiseksi on tärkeätä eri keinoin turvata mahdollisuus riittävän riskipääoman saantiin. Uudistus vastaisi myös muiden pohjoismaiden osakeyhtiöoikeuden kantaa. Norjassa lakia on alusta lähtien tulkittu siten, että sekaemissio on sallittu. Ruotsissa on 1 päivänä heinäkuuta 1981 tullut voimaan sekaemission hyväksyvä lainmuutos.

Eräiden määräaikojen pidentäminen

Lain 6 luvun 3 §:ssä säädetään osakepääoman alentamiseen liittyvästä tuomioistuinmenettelystä. Pykälän 2 momentin mukaan velkojan, joka haluaa vastustaa yhtiön osakepääoman alentamista, on ilmoitettava siitä tuomioistuimelle viimeistään kahta viikkoa ennen paikalletulopäivää. Yhtiöllä on siten kaksi viikkoa aikaa neuvotella alentamista vastustavan velkojan kanssa ja pyrkiä sopimaan esimerkiksi vakuuden antamisesta. Käytännössä tämä aika on osoittautunut liian lyhyeksi. Määräaika ehdotetaan tämän vuoksi pidennettäväksi kuukauteen.

Lain 14 luvun 5 §:ään sisältyvät säännökset yhtiöiden sulautumisenmenettelyssä tarvittavan tuomioistuimen täytäntöönpanoluvan hakemisesta sekä tämän luvan ilmoittamisesta rekisteröitäväksi. Pykälän 1 momentin mukaan tuomioistuimen lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon on haettava kahden kuukauden kuluessa siitä, kun sulautumissopimuksen hyväksyminen on rekisteröity. Tuomioistuimen luvasta on 2 momentin mukaan tehtävä ilmoitus rekisteröimistä varten kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Käytännössä on havaittu myös näiden määräaikojen olevan liian lyhyitä varsinkin silloin, kun sulautuminen ei tapahdu konserniyhtiöiden välillä. Nykyiset lyhyehköt määrääjat tähtäävät sulautumisen joutuisan täytäntöönpanon varmistamiseen. Tämän tavoitteen saavuttaminen ei vaarantune, vaikka määrääjat pidennettäisiin neljään kuukauteen.

Hallituksen täydentäminen

Lain 8 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan tuomioistuimen tulee hakemuksesta määrätä hallituksen jäsenelle sijainen, jollei muussa järjestyksessä kuin yhtiökokouksen tai hallituneuvoston päätöksellä asetettavaa hallituksen jäsentä ole asetettu eikä hallitus muutoin ole toimikelpoinen. Säännöksen sanamuodossa on virhe siinä, kun määräyksen antamisen edellytykseksi on asetettu se, että hallitus ei muutoin ole toimikelpoinen. Hallitus ei lain tarkoittamassa mielessä ole milloinkaan toimikelpoinen, jos ulkopuolinen taho ei ole käyttänyt oikeuttaan valita jäsen yhtiön hallitukseen. Toimikelpoinen hallitus on silloin, kun se on kokoonpanoltaan lain ja yhtiöjärjestyksen mukainen. Toimikelpoisuudesta on erotettava päätösvaltaisuus; päätösvaltainen hallitus on silloin, kun sen kokouksessa on läsnä laissa tai yhtiöjärjestyksessä määrätty vähimmäismäärä jäseniä. Edellä selostettu virheellinen ehto ehdotetaan poistettavaksi säännöksestä.

Osakkeenomistajan esteellisyys

Lain 9 luvun 3 §:n 3 momentissa luetellaan tapaukset, joissa osakkeenomistaja on esteellinen äänestämään yhtiökokouksessa. Säännöstä on lakiesityksen perusteluissa olevan lausuman nojalla tulkittu niin, että se ei koske vastuuvapaudesta päättämistä, vaan ainoastaan kor-

vausvastuun toteuttamista tai siitä vapauttamista koskevia nimenomaisia päätöksiä. Tälle kannalle ei ole selviä asiallisia perusteluita. Vastuuvapauden myöntäminen merkitsee pääsäännön mukaan, että yhtiö itse ei voi enää nostaa korvauskannetta hallitusta vastaan. Vastuuvapauden epäminen taas merkitsee, että yhtiö voi myöhemmin päättää korvauskanteen nostamisesta. Ei ole asianmukaista, että yhtiön johtoon kuuluvat voivat osakkeenomistajina olla päättämässä siitä, onko yhtiöllä myöhemmin mahdollisuutta kohdistaa vaatimuksia heitä itseään kohtaan. Muiden pohjoismaiden osakeyhtiölakien mukaan osakkeenomistajat ovat esteellisiä myös vastuuvapaudesta päätettäessä. Vastaava käytäntö vallitsi vuoden 1895 osakeyhtiölain aikana. Säännöstä ehdotetaan tämän vuoksi tarkistettavaksi.

Osakelajin oikeuksien vähentäminen

Lain 9 luvun 15 §:n 3 momentti koskee tietyn osakelajin oikeuksien vähentämisestä päättämistä. Tällaisen päätöksen tekemiseen vaaditaan paitsi 9 luvun 14 §:ssä tarkoitettu kahden kolmasosan enemmistö annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista myös niiden osakkeenomistajien suostumus, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista tämän lajisista osakkeista. Lisäksi vaaditaan, että vähintään puolet niistä osakkeenomistajista, joilla ei ole muun lajisista osakkeita, ovat päätökseen suostuneet.

Viimeksi mainitun edellytyksen tarkoituksena on varmistaa, etteivät ne osakkeenomistajat, jotka omistavat myös muita kuin asemansa menettävään osakelajiin kuuluvia osakkeita, pääse ratkaisevasti vaikuttamaan päätöksen sisältöön. Hehän eivät välttämättä halua puolustaa sen osakelajin etuja, jonka oikeuksien vähentämisestä on kysymys, koska he laskevat saavansa korvauksen muun osakeomistuksensa kautta. Käytännössä järjestelmää on kuitenkin vaikea soveltaa erityisesti suuressa yhtiössä, koska osakeomistuksista ja siitä, ketkä omistavat vain tietyn osakelajin osakkeita, ei ole aina tarkkoja ja ajankohtaisia tietoja. Myös tuntemattomissa olevien osakkeiden määrä voi olla huomattava. Tällöin saattaa olla mahdotonta todeta, onko suostumus saatu vähintään puolelta niitä osakkeenomistajia, joilla on vain niitä osakkeita, joiden oikeuksia aiotaan vähentää. Yhtiön kannalta tärkeinkin päätöksen tekeminen voi näin estyä.

Määräenemmistövaatimuksia ehdotetaan tämän vuoksi lievennettäviksi siten, että tällaisen muutoksen puolesta olisi saatava riittävän suuri tuki sen osakelajin osakkeenomistajilta, joiden osakkeiden oikeudet vähenisivät, siihen katsomatta, omistavatko näiden haltijat myös toiseen osakelajiin kuuluvia osakkeita.

Tilintarkastajan esteellisyyserusteet

Lain 10 luvun 5 §:n 1 momentissa luetellaan yhtiön tilintarkastajan esteellisyyserusteet. Säännöksen mukaan hallintoneuvoston jäsenet ovat eri asemassa tilintarkastajan esteellisyyttä ajatellen kuin yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja. Yhtiön tilintarkastajaksi voidaan valita esimerkiksi hallintoneuvoston jäsenen aviopuoliso tai hallintoneuvoston jäsenen palveluksessa oleva.

Hallintoneuvoston jäsenet on laissa muutoin yleisesti rinnastettu hallituksen jäseniin. Hallintoneuvostolle saattaa yhtiöjärjestyksen mukaan kuulua samantyyppisiä tehtäviä kuin hallitukselle. Tilintarkastus koskee myös hallintoneuvoston toimintaa ja tilintarkastaja voi joutua tekemään huomautuksen hallintoneuvostonkin jäsenen menettelyn johdosta, vastuuvapauspäätös koskee myös hallintoneuvoston jäseniä ja hallintoneuvoston jäsenet ovat korvausvelvollisia samojen säännösten mukaan kuin hallituksen jäsenet. Säännöstä ehdotetaankin muutettavaksi niin, että tilintarkastajan tulisi olla mahdollisimman riippumaton myös hallintoneuvoston jäsenistä.

Tilinpäätöksessä annettavat tiedot

Lain 11 luvun 8 §:n 1 kohdassa säädetään yhtiön omistamien toisten yhtiöiden osakkeiden erittelemisestä tuloslaskelmassa tai taseessa taikka niiden liitteenä. Erittelyvaatimus koskee lain sanamuodon mukaan osakkeita riippumatta siitä, miten ne on kirjattu kirjanpidossa. Tytäryhtiöiden osakkeet kirjataan yleensä käyttöomaisuudeksi. Erällä yhtiöllä saattaa kuitenkin olla huomattava määrä myös muita kuin käyttöomaisuudeksi kirjattuja toisten yhtiöiden osakkeita. Erityisesti arvopaperikauppaa harjoittavilla sekä rakennuttajayrityksillä voi olla paljonkin vaihto-omaisuudeksi kirjattuja, myymättömiä osakkeita. Erittelyvaatimus voi näissä yrityksissä johtaa tavaravaraston koostu-

muksen ja siten myös liikesalaisuuksien paljastumiseen. Tämän vuoksi säännöstä ehdotetaan selvennettäväksi siten, että erittelyvaatimus ei koskisi vaihto-omaisuuteen kuuluvia osakkeita.

Lain 12 luvun 7 § asettaa yhtiön lainanannolle rajoituksia. Muutettaessa lainkohtaa vuonna 1981 annetulla lailla pyrittiin muun ohella helpottamaan lainan ja vakuuksien myöntämiskäytäntöä siinä, ettei yhtiön tarvitse itselleen selvittää lainan saajan ja hänen lähiomaistensa osakeomistusta yhtiössä, milloin velallisena on yhtiön niin sanottu pienosakkeenomistaja. Lain 11 luvun 7 § velvoittaa yhtiön kuitenkin tilinpäätöksessä erittelemään taseeseen sisältyvät annetut lainat ja vakuudet siten, että yhtiö joutuisi selvittämään muun muassa ne seikat, joiden tutkimiseen pyrittiin 12 luvun 7 §:n muuttamisella tekemään helpotuksia. Jotta mainitun lainmuutoksen tavoite toteutuisi tarkoitettulla tavalla, olisi 11 luvun 7 §:ssä säädettyä lainojen ja vakuuksien erittelyvaatimusta lievennettävä siten, että se koskisi konsernin sisäisen lainanannon lisäksi vain niitä lainoja, joilla on erityistä merkitystä velkojainsuojan kannalta.

Tilinpäätösasiakirjojen toimittaminen rekisteriviranomaiselle

Lain 11 luvun 14 § koskee tilinpäätösasiakirjojen toimittamista rekisteriviranomaiselle. Rekisteriviranomaiselle on toimitettava kahtena kappaleena jäljennökset tilinpäätöksestä konsernitilinpäätöksineen ja liitteineen sekä tilintarkastuskertomuksesta viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Säännöksen tarkoituksena on tilinpäätösaineiston saattaminen julkiseksi.

Tilinpäätösasiakirjojen jäljennösten kaksoiskappaleita rekisteriviranomainen ei enää tarvitse varsinkin kun tilinpäätösasiakirjat jäljennetään mikrofilmille. Tämän vuoksi ehdotetaan, että asiakirjoista olisi toimitettava rekisteriviranomaiselle vain yksi jäljennös.

Tilinpäätösasiakirjat on toimitettava nykyisin samassa ajassa kuin varsinainen yhtiökokous viimeistään on pidettävä. Jos varsinainen yhtiökokous pidetään lain salliman ajanjakson loppupäässä, ei tilinpäätösasiakirjoja yleensä voida toimittaa rekisteriviranomaiselle säädettyssä ajassa. Asiakirjojen toimittamisvelvollisuuden alkamisajankohdaksi ehdotetaan tämän vuoksi tuloslaskelman ja taseen vahvistamista. Kohtuullisena aikana asiakirjojen toimittami-

selle voidaan pitää yhtä kuukautta vahvistamis-päivästä.

Konsernitilanteessa emoyhtiön tilintarkasta-jan on lain 10 luvun 10 §:n 5 momentin mu-kaan annettava erityinen kertomus konsernista noudattaen lain säännöksiä tilintarkastuskerto-muksesta. Tilinpäätöstietojen julkistamisperiaat-teen mukaisesti myös konsernin tilintarkastus-kertomuksen toimittaminen rekisteriviranomai-selle on tarpeellista. Säännöstä ehdotetaan tä-män vuoksi selvennettäväksi lisäämällä siihen maininta konsernitilintarkastuskertomuksesta.

Pakkoselvitystilan edellytykset

Lain 13 luvun 2 § sisältää niin sanotun pak-koselvitystilasäännöksen. Sen mukaan hallituk-sen on havaitessaan, että yhtiön oma pääoma on pienempi kuin kolmasosa osakepääomasta, kutsuttava mahdollisimman pian koolle yhtiö-kokous käsittelemään yhtiön asettamista selvi-tystilaan. Yhtiökokouksen on asetettava yhtiö selvitystilaan, jollei kyseessä olevan tilikauden tilinpäätöstä käsittelevässä yhtiökokouksessa ta-setta vahvistettaessa voida todeta, että yhtiön oma pääoma on vähintään puolet osakepää-omasta. Jollei yhtiökokous selvitystilavelvoiteesta huolimatta aseta yhtiötä selvitystilaan, hallituksen tulee sekä tilintarkastaja ja osak-keenomistajien määrävähemmistö voivat hakea yhtiön selvitystilaan asettamista tuomioistuimelta.

Yhtiölle säännöksessä annettu aika oman pää-oman ja osakepääoman suhteen korjaamiseksi on määritelty siten, että selvitystilaan asetta-mista koskeva päätös on tehtävä kyseessä ole-van tilikauden tilinpäätöstä käsittelevässä yhtiö-kokouksessa. Säännöksen tarkoituksena on, että kun hallitus esimerkiksi tilinpäätöstä laa-dittaessa havaitsee mainitun tilanteen, se ottaa asian esille tilinpäätöstä käsittelevässä varsinais-sessa yhtiökokouksessa ehdottaen samalla tar-peellisia tervehdyttämistoimenpiteitä. Seuraavan vuoden tilinpäätöskokouksessa on sitten todet-tava, onko oman pääoman määrä noussut riit-tävästi. Jos taas hallitus havaitsee selvitystila-uhan muulloin kuin tilinpäätöstä laadittaessa, on sen kutsuttava koolle ylimääräinen yhtiö-kokous ja tervehdyttämisaikaa on vain tilinpää-töstä käsittelevään seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Tämän ajan pituu-desta on säännöksen epätasällisen sanamuod-on vuoksi käytännössä syntynyt väärinkäsi-tyksiä. On katsottu, ettei selvitystilasta päätt-

mistä voitaisi lykätä ensin tulevasta varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavaan. Säännöstä olisi tältä osin täsmennettävä.

Ongelmia on esiintynyt myös siitä, miten oman pääoman määrä on laskettava osakepää-oman ja oman pääoman suhdetta määrättäessä. Pykälän 2 momentin mukaan yhtiön omai-suus saadaan arvostaa enintään todennäköiseen luovutushintaan luovutuksesta johtuvat erillis-kulut vähennettyinä. Lakia on tulkittu niin, että laskentaperusteeksi olisi otettava todennäköinen luovutushinta silloinkin, kun se on omaisuuden kirjanpitoarvoa alhaisempi. Tätä ei lain esitöi-den mukaan ole tarkoitettu. Käytännössä saat-taa esimerkiksi vastaperustetussa yhtiössä käyt-töomaisuuden arvioitu luovutushinta olla huomattavasti kirjanpitoarvoa alhaisempi, koska omaisuudesta ei ole vielä ehditty tehdä riittä-viä poistoja; tämä lisäksi selvästi selvitystila-uhan piiriin tulevien yhtiöiden määrää. Sään-nöstä on tämän vuoksi tarkistettava.

Kutsu selvitystilaan käsittelevään tuomioistuimen istuntoon

Lain 13 luvun 5 §:n 1 momentti koskee kutsua selvitystilaan käsittelevään tuomioistuimen istuntoon. Säännökseen sisältyy epätasällisuus siltä osin kuin siinä velvoitetaan julkaisemaan kutsu virallisessa lehdessä ja yhtiön kotipaikalla leviävässä sanomalehdessä, ”jos kutsu koskee myös yhtiön osakkeenomistajia ja velkojia”. Kutsu on nimittäin momentin ensimmäisen virkkeen mukaan toimitettava aina niiden osak-keenomistajien ja velkojien tietoon, jotka ha-luavat tulla asiassa kuulluiksi. Kutsu on siten aina julkaistava virallisessa lehdessä ja yhdessä yhtiön kotipaikalla leviävässä sanomalehdessä. Säännökseen ehdotetaan tehtäväksi tätä kos-keva muutos.

Varattoman yhtiön purkamisen

Lain 13 luvun 15 § koskee varattoman yh-tiön selvitystilan lopettamista ja yhtiön purka-mista. Säännöksen mukaan tuomioistuimen on selvitysmiesten ilmoituksesta määrättävä selvi-tystila lopetettavaksi ja julistettava yhtiö heti puretuksi, jos yhtiön varat eivät riitä selvitys-kulujen suorittamiseen. Säännöksen tarkoituk-sena on ollut varata mahdollisuus yksinkertai-seen purkamismenettelyyn varsinkin silloin, kun kysymys on toimintansa tosiasiallisesti lopettaneista, velattomista yhtiöistä. Tällaista

menettelyä on kuitenkin pyritty käyttämään hyväksi myös purettaessa velkaisia yhtiöitä. Yhtiön velkojen maksaminen ei nimittäin ole nimenomainen edellytys selvitystilän lopettamiselle ja yhtiön purkamiselle. Kun selvitystilaan asettamisesta ei ilmoiteta rekisteriviranomaiselle eikä yhtiön velkojia ole tarpeen edes kuulla, yhtiö saatetaan purkaa ja poistaa kaupparekisteristä velkojen tietämättä asiasta mitään. Tämän jälkeen yhtiötä ei voida enää asettaa konkurssiin eivätkä konkurssissa mahdolliset takaisinsaantikeinot myöskään ole käytettävissä. Nykyinen tilanne antaa siten mahdollisuuden vilpillisyyteen yleistä velkojatarhaa kohtaan.

Tanskassa on vastaava selvitystilän lopettamissäännös kumottu vuonna 1978 ja Ruotsissa on vireillä vastaava muutos.

Osakeyhtiölakiakin olisi mainitun epäkohdan poistamiseksi muutettava. Lainkohdan kumoamisen sijasta ehdotetaan yksinkertainen selvitystilamenettely säilytettäväksi velattomien yhtiöiden nopeata purkamista varten. Voidaan olettaa, että Suomessa on vielä melkoinen määrä toimintansa lopettaneita yhtiöitä tai esimerkiksi toiminimen suojaamiseksi perustettuja yhtiöitä, jotka haluavat purkautua yksinkertaisen selvitystiläsäännösten nojalla vapaaehtoisesti sen sijaan, että ne poistettaisiin kaupparekisteristä rekisteriviranomaisen päätöksellä. Selvitysmiesten ilmoituksesta tapahtuvan yhtiön purkamisen edellytykseksi ehdotetaan, että yhtiön tiedossa olevat velat on maksettu. Tämän seikan tulisi ilmetä ammattitilintarkastajan antamasta erityisestä todistuksesta. Lisäksi selvitystilaan asettamisesta olisi aina ilmoitettava rekisteriviranomaiselle. — Jos taas selvitystilassa oleva yhtiö on niin velkainen, etteivät sen varat riitä kaikkien velkojen maksuun, olisi yhtiön omaisuus luovutettava konkurssiin. Lain 13 lukuun ehdotetaan lisättäväksi tätä koskeva uusi 11 a §.

Lunastusriitojen oikeuspaikka

Lain 16 luvun 1 §:n mukaan yhtiön kotipaikan tuomioistuin voi käsitellä pykälässä mainitut riidat. Osakkeen lunastamista koskevia riitaisuuksia varten ei laissa ole kahta poikkeusta lukuun ottamatta osoitettu yhtenäistä oikeuspaikkaa. Jollei yhtiöjärjestyksensä ole oikeuspaikkaa koskevaa määrystä, käsitellään riita vastaajan yleisessä oikeuspaikassa. Tämä merkitsee sitä, että saman yhtiön osak-

keiden lunastusta koskevat riidat voivat joutua eri alioikeuksien käsiteltäviksi. Tästä saattaa aiheutua paitsi turhia kuluja myös samanlaisen asian erisuuntaisia ratkaisuja. Tämän vuoksi ehdotetaan, että 3 luvun 3 §:n 3 momentissa, 6 luvun 4 §:ssä ja 16 luvun 5 §:n 4 momentissa tarkoitettujen osakkeiden lunastusta koskevan riidan voisi käsitellä myös yhtiön kotipaikan tuomioistuim.

Haasteen tiedoksiantaminen yhtiölle

Lain 16 luvun 2 §:n 1 momentti koskee haasteen tiedoksiantamista yhtiölle. Säännöksen mukaan haaste katsotaan yhtiölle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle, jolla 8 luvun 12 §:n mukaan on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa toiminimi. Tulkintaongelmia on ilmennyt siitä, voiko prokuristi yhtiön puolesta ottaa haasteen vastaan.

Käytännössä haastetta ei ole aina katsottu voitavan antaa tiedoksi prokuristille. Tällöin on viitattu siihen, että kelpoisuus haasteen vastaanottamiseen rajataan osakeyhtiölaissa niihin toiminimenkirjoittajiin, joilla on lain 8 luvun 12 §:n mukainen oikeus. Prokuristin oikeus toiminimen kirjoittamiseen taas perustuu prokurilain (130/79) 2 §:ään, joka oikeuttaa prokuristin kirjoittamaan prokuravaltuutuksen antaneen päämiehen toiminimen. Tilanteen selvittämiseksi ehdotetaan 16 luvun 2 §:n 1 momenttia tarkistettavaksi.

Ukkasakkomenettelyn tehostaminen

Lain 16 luvun 7 §:ssä säädetään mahdollisuudesta velvoittaa yhtiön hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sakon uhalla toimittamaan lain 11 luvun 14 §:ssä tarkoitettu tilinpäätösasiakirjat rekisteriviranomaiselle. Ukkasakon asettaa ja tuomitsee lääninhallitus.

Käytännössä on ilmennyt, että ukkasakkomenettely lääninhallituksessa on hidas ja että tilinpäätösasiakirjojen lähettäminen rekisteriviranomaiselle laiminlyödään varsin yleisesti. Tämä on ristiriidassa uuden osakeyhtiölain tilinpäätöstietojen julkisuuden lisäämispyrkimysten kanssa. Ukkasakkomenettelyn tehostamiseksi ehdotetaan, että ukkasakon voisi asettaa ja tuomita rekisteriviranomaisena toimiva patentti- ja rekisterihallitus, jolloin vältettäisiin hidas lääninhallitusmenettely. Menettelyn tehostamiseksi ehdotetaan myös kiellettäväksi muutoksen

hakeminen valittamalla uhkasakon asettamis- päätöksestä.

1.1.2. Osuuskuntalaki

Osuuskuntalain 79 c §:ssä (371/81) säädetään osakeyhtiölain 11 luvun 14 §:ää vastaavasti tilinpäätösasiakirjojen jäljennösten toimit- tamisesta rekisteriviranomaiselle. Myös osuuskuntalaisia on ristiriita siinä, että asiakirjat on toimitettava samassa ajassa kuin tilinpäätöksen vahvistava varsinainen kokous viimeistään on pidettävä. Tilinpäätösasiakirjojen jäljennösten toimittamisen määräajaksi ehdotetaan sen vuoksi kuukautta tilinpäätöksen vahvistamisesta.

1.1.3. Kirjanpitolaki

Merkinnästä, joka tilintarkastajan on tehtävä suorittamastaan tarkastuksesta tilinpäätökseen, on säädetty sekä osakeyhtiölain 10 luvun 9 §:ssä että kirjanpitolain (655/73) 22 §:ssä. Nämä merkinnät eroavat sisällöltään toisistaan jossakin määrin. Tämän vuoksi on esiintynyt epäselvyyttä siitä, onko tilintarkastajien tehtävä osakeyhtiöissä kaksi erillistä tilinpäätösmerkintää. Epäselvyyden poistamiseksi ehdotetaan, että osakeyhtiöissä olisi tarpeen tehdä vain osakeyhtiölain mukainen merkintä.

Kirjanpitolain 33 § (741/78) koskee liiketoimintaa harjoittavien muiden kuin osakeyhtiö- muotoisten kirjanpitovelvollisten velvollisuutta toimittaa tilinpäätösasiakirjojen jäljennökset rekisteriviranomaiselle. Säännöksen mukaan jäljennökset on toimitettava kahtena kappaleena. Edellä osakeyhtiölain 11 luvun 14 §:n muutoksen perusteluihin viitaten ehdotetaan, että asiakirjoista olisi toimitettava rekisteriviranomaiselle vain yksi jäljennös. Tarpeettomaksi jäävä maininta osuuskunnista ehdotetaan poistettavaksi.

1.2. Valmisteluvaiheet

Oikeusministeriön nimeämien asiantuntijoiden valmistelemasta esitysluonnoksesta on saatu lausunnot valtiovarainministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, sosiaali- ja terveysministeriöltä, patentti- ja rekisterihallitukselta, Helsingin Arvopaperipörssiltä, Kaupan Keskusvaliokunnalta, Keskuskauppakamarilta, KHT-Yhdistykseltä, Pellervo-Seuralta, Pienteollisuuden Keskusliitolta, Rahalaitosten neuvottelukunnalta, Suomen Asianajajaliitolta, Suomen Yrittä-

jän Keskusliitolta, Teollistamisrahastolta, Teollisuuden Keskusliitolta ja Tilintarkastajayhdistys HTM:ltä.

Lausunnonantajat ovat suhtautuneet ehdotukseen myönteisesti. Ehdotuksen eräistä yksityiskohdista esiintyy kuitenkin erilaisia mielipiteitä. Kielteisesti on suhtauduttu muun muassa osakkeenomistajan esteellisyyttä koskevaan ehdotukseen, jonka mukaan osakkeenomistaja ei saisi yhtiökokouksessa äänestää vastuuvapauden myöntämisestä itselleen. Lausunnonantajien esittämiä näkökohtia on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon esitystä lopulliseen muotoon saatettaessa.

Tämä esitys vastaa 17 päivänä joulukuuta 1982 eduskunnalle annettua esitystä (n:o 267/1982 vp.) jonka käsittely eduskunnassa on edustajanvaalien johdosta rauennut.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia. Uhkasakkomenettelyyn ehdotettu muutos tosin yksinkertaistaisi jossain määrin hallintoa ja vähentäisi siten sen kustannuksia.

Elinkeinotoiminnan toimintaedellytyksiä ainakin välillisesti parantavia muutosehdotuksia ovat sekaemission salliminen osakepääoman korotuskeinona, osakkeen kadusointia koskevan järjestelmän parantaminen, tilinpäätösasiakirjojen kaksoiskappaleiden toimittamisesta luopuminen sekä 11 luvun 7 §:ssä säädettyjen tilinpäätöksen erittelyvaatimusten lieventäminen. Ehdotus ei aiheuttaisi elinkeinotoiminnalle kustannusten lisääntymistä.

3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Oikeusministeriön vuonna 1980 asettamassa toimikunnassa on erikseen valmisteltavana asunto-osakeyhtiölain kokonaisuudistus. Samoin oikeusministeriö on asettanut vuonna 1982 toimikunnan selvittämään mahdollisuuksia niin sanotun osaketodistusjärjestelmän käyttöönottoon, jolla voitaisiin vähentää etenkin suurissa yhtiöissä osakekirjojen painattamisesta ja käsitte- lystä aiheutuvia lisääntyviä kustannuksia. Osakeyhtiölain markkamääriä sisältävät säännökset, joiden merkitys on rahanarvon alenemisen vuoksi muuttunut, on tarkoitus tarkistaa erikseen.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Osakeyhtiölaki

2 luvun 9 §. Pykälän 1 momentti koskee kaupparekisterilain (129/79) 9 §:ssä tarkoitetun osakeyhtiön perusilmoituksen tekemisaikaa. Perusilmoitus olisi ehdotuksen mukaan tehtävä kolmen kuukauden sijasta kuuden kuukauden kuluessa perustamiskirjan allekirjoittamisesta. Lain 2 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan perustamiskirja on päivättävä ja perustajien allekirjoitettava. Määräaika lasketaan siten perustamiskirjassa olevasta päiväyksestä. Jos allekirjoitukset on hankittu eri päivinä, lasketaan määräaika viimeisen allekirjoituksen päiväyksestä.

Pykälän 2 momentin muutos johtuu ehdotetusta 2 luvun 12 §:n muutoksesta.

2 luvun 12 §. Pykälässä on säännelty keinot sen tapauksen varalle, että merkitystä osakkeesta ei yhtiötä perustettaessa suoriteta maksua ajoissa. Samaa menettelyä noudatetaan 4 luvun 12 §:n nojalla myös osakepääoman korotustilanteissa, jos uuden osakkeen merkitsijä jättää maksun suorittamatta. Yhtiön hallitus voi pykälän 1 momentin mukaan julistaa maksamattoman osakkeen menetetyksi. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että 1 momentin mukaisesti osakkeen maksamatta jättämisen vuoksi menetetyksi julistettu osake voitaisiin antaa maksuvelvollisuuksineen toiselle vielä yhtiön rekisteröimisen jälkeenkin. Jos maksu yhä jää saamatta, olisi mahdollista uudelleen julistaa osake menetetyksi ja antaa se edelleen uudelle merkitsijälle. Maksu osakkeesta olisi 2 luvun 13 §:n mukaan suoritettava joka tapauksessa viimeistään vuoden kuluessa yhtiön rekisteröimisestä. Osakemaksun saamatta jäämisestä yhtiölle aiheutuvat seuraamukset ilmevät 2 luvun 13 §:stä.

Maksamaton osake voidaan toiselle antamisen sijasta myös mitätöidä. Osakkeen mitätöimisestä olisi päätettävä kuten nykyisinkin ennen yhtiön rekisteröimistä. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan tältä osin kuitenkin selvennettäväksi siten, että osake tulisi mitättömäksi hallituksen päätöksellä eikä yhtiötä rekisteröitäessä. Ehdotettu selvennys edellyttäisi myös 2 luvun 9 §:n 2 momentin sekä 4 luvun 8 §:n 2 momentin ja 9 §:n 2 momentin muuttamista. Siten 2 luvun 9 §:n 2 momentista ja 4 lu-

vun 9 §:n 2 momentista ehdotetaan poistettaviksi virkkeet, joiden mukaan menetetyksi julistetut osakkeet tulevat mitättömiksi, kun yhtiö ja vastaavasti osakepääoman korotus on rekisteröity. Lisäksi 2 luvun 9 §:n 2 momentin ensimmäiseen virkkeeseen sekä 4 luvun 8 §:n 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi täsmennyksen edellyttämä sanonnallinen muutos siten, että menetetyksi julistettujen osakkeiden sijasta käytettäisiin sanontaa mitätöidyt osakkeet.

Ehdotetun uuden 3 momentin mukaan yhtiöllä olisi aina oikeus saada korvaus menetetyksi julistetun osakkeen merkitsijältä, jos osake mitätöidään. Jos osake menetetyksi julistamisen jälkeen annetaan uudelle merkitsijälle, eikä tämäkään maksa osakkeesta täyttä maksua, voidaan korvausta vaatia edelliseltä merkitsijältä sekä myös uudelta, jos osake jälleen julistetaan menetetyksi. Korvausta näissä tapauksissa voidaan vaatia vasta sitten, kun on lopullisesti selvinnyt, että osakkeesta ei ole saatu maksua 2 luvun 13 §:ssä säädetyn mukaisesti vuoden kuluessa yhtiön rekisteröimisestä. Korvauksen määrä olisi kymmenesosa osakkeen täydestä maksusta. Täydellä maksulla tarkoitetaan sitä hintaa, millä kyseinen osake on tarjottu merkittäväksi.

2 luvun 13 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi vaatimus siitä, että osakepääoman maksamisesta tehtävään niin sanottuun loppuilmoitukseen on liitettävä samalla tavoin kuin yhtiön rekisteröimisvaiheessa hallituksen jäsenen vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa. Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi myös 4 luvun 12 §:ään, joka koskee osakepääoman korottamistilannetta.

Osakkeiden täyttä maksua koskevaan ilmoitukseen on nykyisinkin lain 5 luvun 5 §:n mukaan liitettävä mainittu vakuutus ja todistus silloin, kun osakepääoman korotus tapahtuu velkakirjoja vaihtamalla tai käyttämällä optiotodistuksia.

Väärän todistuksen tai vakuutuksen antaminen on 16 luvun 8 §:n mukaan rangaistava teko.

3 luvun 2 §. Pykälään ehdotettu muutos liittyy 7 luvun 2 §:ään ehdotettuun muutokseen.

3 luvun 3 §. Pykälän 1 momentin 5 kohtaan ehdotetulla muutoksella on tarkoitus selvittää lunastushinnan suorittamisaikaa. Silloin kun lunastushinta on kiinteästi määrätty yhtiöjärjestyksessä tai se voidaan yhtiöjärjestyksen nojalla riidattomasti määrittellä, laskettaisiin yhden kuukauden maksuaika lunastusvaatimuksen esittämisajan päättymisestä. Milloin lunastushinta on erikseen määrättävä, maksuaika alkaa lunastushinnan vahvistamisesta.

3 luvun 11 §. Osakeluetteloon osakesaannon perusteella tehtävän merkinnän edellytyksiä ehdotetaan selvennettäväksi lisäämällä pykälän 1 momenttiin maininta selvityksen esittämisestä säädetyn leimaveron suorittamisesta. Leimaverolain (662/43) 88 §:n mukaan kauppaan tai vaihtoon perustuvaa osakesaantoa ei saa merkitä osakeluetteloon, ellei ilmoituksen tekijä esitä selvitystä siitä, että siirrosta on suoritettu säädetty leimavero. Ehdotettu muutos ei vaikuta leimaveron suorittamisvelvollisuuteen, joka määräytyy leimaverolain säännösten mukaan. Jos osakeluetteloon on tehty merkintä siirrosta, vaikkei leimaveroa ole suoritettu, leimaveron maksamisesta vastaa leimaverolain 88 §:n mukaan yhtiön hallitus.

Ehdotettu muutos ei vaikuttaisi myöskään osakkeensaajan oikeusasemaan yhtiössä, koska osakkeensaajalla on 3 luvun 13 §:n 1 momentin mukaan oikeus käyttää osakkeenomistajalle yhtiössä kuuluvia oikeuksia jo sen jälkeen, kun hän on yhtiölle ilmoittanut saantonsa ja esittänyt siitä selvityksen, vaikkei saantoa sinä hetkenä merkittäisikään osakeluetteloon.

4 luvun 2 §. Pykälän 3 momenttiin ehdotettu muutos liittyy 4 luvun 12 §:ään ehdotettuun muutokseen.

4 luvun ja 8 ja 9 §. Ehdotetut muutokset liittyvät 2 luvun 12 §:ään ehdotettuun muutokseen.

4 luvun 10 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotettu muutos liittyy 4 luvun 12 §:ään ehdotettuun muutokseen.

4 luvun 12 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jolla mahdollistettaisiin niin sanotun sekaemission käyttäminen osakepääoman korottamisessa. Tämä olisi poikkeus 2 luvun 11 §:ssä säädetystä alikurssikiellosta, jonka mukaan osakkeesta maksettava määrä ei saa olla osakkeen nimellisarvoa pienempi. Sekaemissiossa osakepääoman korotus muodostuu osaksi uusmerkinnällä osakkeen merkitsijöiltä saatavasta uudesta pääomasta ja osaksi yhtiön

sisäisestä rahastosiirrosta. Jotta osakepääoma korotuksen jälkeen vastaisi osakkeiden nimellisarvojen yhteismäärää, olisi se erotus, jolla osakkeista maksettava määrä alittaa uusien osakkeiden yhteenlasketun nimellisarvon, sekaemissiossa siirrettävä muusta omasta pääomasta osakepääomaan. Näitä muun oman pääoman erinä ovat vararahasto, arvonkorotusrahasto sekä vapaan oman pääoman erät. Ehdotettu muutos edellyttäisi siten myös 11 luvun 4 §:n 1 momentin muuttamista niin, että arvonkorotusrahastoa voitaisiin käyttää sekaemissiossa mahdollisesti tarvittavaan siirtoon osakepääomaan. Samalla tavoin ehdotetaan muutettavaksi vararahaston käyttämistä koskevaa 12 luvun 3 §:n 2 momenttia.

Rahastoannilla tapahtuvassa osakepääoman korottamisessa on osakkeenomistajilla ehdoton etuoikeus uusiin osakkeisiin samassa suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita. Tästä etuoikeudesta poikkeaminen merkitsisi, että osakkeenomistaja menettäisi suhteellisen osuutensa yhtiössä ilman, että yhtiöön olisi sijoitettu uutta pääomaa ulkoapäin. Rahastosiirto-osuuden kasvaessa sekaemissiossa alkaa osakepääoman korotus muistuttaa rahastoantia. Jotta osakkeenomistajien yhdenvertaisuus säilyisi sekaemissiossa, ehdotetaan, että osakepääoman korottamista sekaemissioin tulisi kannattaa riittävän suuri määränemmistö silloin, kun rahasto-osuus on säädettyä suurempi. Jos siten rahastosiirtona tehtävän korotuksen osa on suuruudeltaan enintään neljäsosa uusien osakkeiden yhteenlasketusta nimellisarvosta, voitaisiin osakepääoman korottamisesta ehdotuksen mukaan päättää yhtiökokouksessa kuten uusmerkinnässä muutenkin. Jos rahasto-osuus on taas määrältään tätä suurempi, vaadittaisiin päätöksen tekemiseen, että osakkeenomistajat, joilla on enemmän kuin 90 prosenttia annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet. Riittävän korkeaa määränemmistöä määrättäessä on pidetty silmällä muun muassa 9 luvun 15 §:n 2 momentin säännöstä, jossa on sama 90 prosentin määränemmistövaatimus.

Ehdotettu sekaemission käyttöönotto edellyttäisi myös etuoikeutta uusiin osakkeisiin koskevan 4 luvun 2 §:n muuttamista. Niissä tapauksissa, joissa rahastosiirto-osuus on enemmän kuin neljäsosa korotuksen määrästä, ehdotetaan, että etuoikeudesta poikkeamiseen vaadittaisiin sama 90 prosentin määränemmistö kuin

osakepääoman korottamisesta päätettäessä. Tässä säädettäisiin pykälän 3 momentissa. Rahasto-osuuden ollessa sekaemissiossa enintään neljäsosa koko osakepääoman korotuksesta edellytettäisiin etuoikeudesta poikkeamiseen kuten uusmerkinnässä muutenkin kahden kolmasosan määränemmistöä.

Osakepääoman korottaminen sekaemissiota käyttämällä olisi ehdotuksen mukaan mahdollista vain niissä yhtiöissä, joissa on tämän lain mukaan oltava KHT-tilintarkastaja. Sellainen on lain 10 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan pakollinen yhtiössä, jonka osakkeita tai velkakirjoja noteerataan arvopaperipörssissä tai palveluksessa on kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana ollut keskimäärin yli 500 henkilöä. Oikeutta sekaemission käyttöön ei poistaisi se, että yhtiö 10 luvun 4 §:n 3 momentin nojalla saisi luvan valita itselleen Kauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan (HTM) KHT-tilintarkastajan sijasta.

Yhtiön hallitusta ei voitaisi valtuuttaa päättämään osakepääoman korottamisesta ehdotetulla tavalla alikurssiin. Tämän sisältöinen muutos ehdotetaan tehtäväksi 4 luvun 10 §:ään. Siinä säädetty valtuutusmahdollisuus uusmerkinnässä on tarkoitettu poikkeukseksi pääsäännöstä, jonka mukaan vain yhtiökokous voi päättää osakepääoman korotuksesta. On asianmukaista, että päätöksen sekaemission käyttämisestä tekee aina yhtiökokous.

Pykälän 3 momentiksi siirtyvään säännökseen ehdotetaan lisättäväksi samansisältöinen vaatimus kuin 2 luvun 13 §:n 1 momenttiin siitä, että osakepääoman korottamisen yhteydessä tehtävään niin sanottuun loppuilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että uusista osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa. Osakepääoman korottamistilanteessa noudatetaan muutoinkin pääasiasa samoja sääntöjä kuin yhtiötä perustettaessa.

Hallituksen jäsenten vakuutus ja tilintarkastajien todistus koskisivat sekaemisiotapauksessa korotuksen sitä osaa, jonka osakkeen merkitsijät maksavat yhtiöön. Vastaavasti osakepääoman korotusta 4 luvun 8 §:n mukaan rekisteröitäessä edellytettäisiin, että sekaemisiotapauksessa osakkeen merkitsijöiden suorittavasta määrästä on vähintään puolet maksettu.

6 luvun 3 §. Pykälän 2 momentti koskee osakepääoman alentamisen edellyttämän tuomioistuinmenettelyn määräaikoja. Määräaika,

joka yhtiöllä on käytettävissä neuvotteluihin osakepääoman alentamista vastustavan velkojan kanssa ja mahdollisesti tarvittavan vakuuden hankkimiseen, ehdotetaan pidennettäväksi kahdesta viikosta kuukauteen. Tämä muutos aiheuttaisi myös muiden momentissa mainittujen aikamäärien pidentämisen. Velkojille annettavan kuulutuksen antopäivän ja paikalletulopäivän väli ehdotetaan pidennettäväksi kolmesta kuukaudesta neljään. Kuulutus olisi julkaistava virallisessa lehdessä myös kuukautta nykyistä aikaisemmin.

6 luvun 4 §. Pykälässä säännellään osakepääoman alentamista omia osakkeita lunastamalla. Ehdotetulla muutoksella on tarkoitus samoin kuin edellä selostetulla 3 luvun 3 §:n ja 7 luvun 2 §:n tarkistuksella selvittää säännöksiä yhtiön omien osakkeiden lunastamisesta. Ehdotuksen mukaan yhtiöjärjestyksessä olisi muun ohella määrättävä, onko yhtiöllä oikeus tai velvollisuus osakkeiden lunastukseen. Yhtiöjärjestyksessä voitaisiin siten määrätä, että yhtiöllä on tietyissä tilanteissa oikeus ja tietyissä velvollisuus lunastukseen osakepääomaa alentamalla.

7 luvun 2 §. Pykälässä säädettäisiin kahdesta poikkeuksesta 7 luvun 1 §:stä ilmenevään omien osakkeiden hankkimiskieltoon. Yhtiö voisi yhtiöjärjestyksen määräyksen perusteella lunastaa omia osakkeitaan osakkeenomistajan tarjotessa osaketta yhtiölle tai osakkeen siirtyessä uudelle omistajalle, jollei kukaan osakkeenomistaja lunasta siirtyvää osaketta. Lunastamiseen olisi molemmissa tapauksissa käytettävä yhtiön vapaata omaa pääomaa, joten yhtiön osakepääoma pysyisi entisen suuruisena. Yhtiölle lunastettu osake olisi poistettava osakeluettelosta ja osakekirja tehtävä kelpaamattomaksi.

Osakkeen lunastaminen osakkeenomistajan tarjouksesta merkitsee, että osakkeenomistajaa ei voida velvoittaa luopumaan osakkeistaan. Lunastamisaloitteen voi luonnollisesti tehdä myös yhtiö.

Yhtiölle voitaisiin antaa yhtiöjärjestyksessä oikeus uudelle omistajalle siirtyvään osakkeen lunastamiseen vain siten, että osakkeenomistajilla on oikeus lunastamiseen ennen yhtiötä. Siten esimerkiksi yksinomaan yhtiöllä oleva lunastusoikeus ei olisi mahdollinen. Yhtiön olisi esitettävä lunastusvaatimuksensa yhtiöjärjestyksessä määrättyssä ajassa. Jollei kukaan osakkeenomistaja ole esittänyt lunastusvaatimusta,

yhtiö voisi lunastaa siirtyvän osakkeen. Yhtiön olisi suoritettava lunastushinta yhtiöjärjestyksessä määrättyssä ajassa.

Ennen muutoksen voimaantuloa yhtiöjärjestyksiin otetut muunsisältöiset lunastuslausekkeet, jotka oikeuttavat yhtiön lunastamaan uudelle omistajalle siirtyvän osakkeen, jäisivät edelleen voimaan, jollei niitä muuteta.

8 luvun 2 §. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että hallituksen täydentämismenettelyn virheellinen ehto poistetaan. Jos yhtiön ulkopuolinen taho ei ole yhtiöjärjestyksen mukaisesti asettanut hallitukseen jäsentä, ei hallitus ole toimikelpoinen ja säännöksessä mainitut tahot voivat pyytää tuomioistuinta määräämään sijaisen. Jollei tällaista hakemusta tehdä, joutuu yhtiö 13 luvun 4 §:n mukaisesti selvitystilauhan alaiseksi. Hakemuksen tuomioistuimelle yhtiön asettamiseksi tässä tapauksessa selvitystilaan voi tehdä myös rekisteriviranomainen.

9 luvun 3 §. Ehdotuksella on tarkoitus tämentää osakkeenomistajan esteellisyyttä koskevaa 3 momentin säännöstä siten, että osakkeenomistaja ei saisi yhtiökokouksessa äänestää asiasta, joka koskee vastuuvapauden myöntämistä hänelle itselleen. Tämä ei estä osakkeenomistajaa ottamasta osaa äänestystä edeltävään asiaan käsittelyyn. Niissä tapauksissa, joissa sama henkilö omistaa kaikki osakkeet eli niin sanotussa yhden miehen yhtiössä, ei esteellisyyssäännöstä luonnollisestikaan sovelleta. Myöskään silloin, kun kaikki kokoukseen osaaottavat ovat jäävejä, esimerkiksi hallituksen jäseniä, ei esteellisyyteen voida vedota. Vastuuvapauden epäminen ei sinänsä aiheuta välitöntä seuraamusta vastuuvolliselle; korvauskanteen nostamisesta on aina päätettävä erikseen.

9 luvun 15 §. Ehdotetulla muutoksella pyritään helpottamaan sellaisen muutoksen tekemistä yhtiöjärjestykseen, joka merkitsisi tai voisi merkitä tietyn osakelajin oikeuksien vähentämistä. Tällaisen päätöksen tekeminen edellyttäisi ensinnäkin yhtiöjärjestyksestä muutettaessa aina vaadittavaa 9 luvun 14 §:ssä tarkoitettua kahden kolmasosan määräänemmistöä annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista. Tämän lisäksi vaadittaisiin niiden osakkeenomistajien suostumus, joilla on vähintään 50 prosenttia kaikista ja enemmän kuin 90 prosenttia kokouksessa edustetuista kyseisenlaisista osakkeista. Ehdotuksen mukaan ei olisi enää tarpeen selvittää, keillä osakkeenomistajilla on

vain niitä osakkeita, joiden oikeuksien vähentämisestä on kysymys. Mainitut määräänemmistöt laskettaisiin siihen katsomatta omistavatko kyseisten osakkeiden omistajat myös muunlaisia osakkeita.

10 luvun 5 §. Hallintoneuvoston jäsen ehdotetaan rinnastettavaksi hallituksen jäsenenä määriteltävässä tilintarkastajan esteellisyyssperusteita. Maininta hallintoneuvoston jäsenestä otettaisiin 1 momentin 1 kohtaan, jolloin nykyinen 1 kohta poistettaisiin tarpeettomana. Ehdotuksen mukaan hallintoneuvoston jäsenen veljeä tai puolisia ei enää voitaisi valita yhtiön tilintarkastajaksi. Jos X-yhtiön palveluksessa olevaa henkilöä A ehdotetaan Y-yhtiön tilintarkastajaksi ja X-yhtiön toimitusjohtaja B kuuluu Y-yhtiön hallintoneuvostoon, henkilöä A ei myöskään voitaisi ehdotuksen mukaan valita tilintarkastajaksi.

11 luvun 4 §. Ehdotettu muutos pykälän 1 momenttiin, jolla laajennettaisiin arvonkorotusrahaston käyttömahdollisuutta, liittyy 4 luvun 12 §:ään ehdotettuun sekaemission käyttöönottoa koskevaan muutokseen.

11 luvun 7 §. Pykälään ehdotetuilla muutoksilla lievennettäisiin yhtiön lainojen erittelyvelvollisuutta tilinpäätöksessä. Pykälän 1 momentin mukaan on omana ryhmänä ilmoitettava, kuten nykyisinkin, samaan konserniin kuuluvalla yhtiöllä olevat saamiset ja sille olevat velat. Säännöksen sanamuotoa ehdotetaan selvennettäväksi siten, että tilinpäätöksessä olisi ilmoitettava kyseisten saamisten ja velkojen yhteismäärät.

Pykälän 2 momentin mukaan olisi lisäksi kaksi lainaryhmää, joiden yhteismäärät olisi ilmoitettava. Ensinnäkin olisi mainittava niiden lainojen yhteismäärä, jotka on annettu yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön johtoon kuuluville. Pykälän 3 momentin mukaan tässä ryhmässä on ilmoitettava myös johtoon kuuluvien henkilöiden momentissa tarkoitettuille lähisukulaisille annetut lainat. Toisena ryhmänä olisivat lainat muille kuin lain 12 luvun 7 §:n 2 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuille osakkeenomistajille. Näitä lainoja olisivat ensinnä niin sanotut kaupalliset lainat elinkeinoja harjoittavalle osakkeenomistajalle. Lisäksi tähän ryhmään kuuluisivat lainat sellaisille osakkeenomistajille, joiden osakeomistus ylittää mainitussa 4 kohdassa tarkoitettua määrää. Kuitenkaan osakkeenomistajana olevalle valtiolle, kunnalle tai kuntainliitolle annettuja

lainoja ei ryhmään tarvitsisi sisällyttää. Tämä säännös ei koskisi myöskään konsernin sisäistä lainanantoa, josta säädettäisiin 1 momentissa. Myös tähän ryhmään kuuluvien osakkeenomistajien lähisukulaisille annetut lainat on ilmoitettava tässä yhteydessä. Tässä momentissa tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus tulee kysymyksen vain, jos ryhmään kuuluvien lainojen yhteismäärä ylittää säännöksessä mainitun määrän.

11 luvun 8 §. Ehdotuksella on tarkoitus lieventää yhtiön omistamien muiden yhtiöiden osakkeiden erittelyvelvollisuutta tilinpäätöksessä. Vaihto-omaisuudella tarkoitetaan ehdotuksessa samaa kuin kirjanpitolain 12 §:n 2 momentissa. Erittelyvaatimus koskisi siten käyttöomaisuuteen ja rahoitusomaisuuteen kuuluvia osakkeita, jollei säännöksessä mainituista muista poikkeuksista muuta johdu.

11 luvun 14 §. Tilinpäätösasiakirjoista toimitettaisiin ehdotuksen mukaan rekisteriviranomaiselle vain yksi jäljennös. Säännökseen liittäväksi ehdotettava maininta konsernin tilintarkastuskertomuksesta koskee lähinnä tapausta, jolloin tämä kertomus annetaan erillisenä asiakirjana. Kertomus konsernista voidaan sisällyttää myös emoyhtiön tilintarkastuskertomukseen.

Tilinpäätösasiakirjojen toimittamisvelvollisuus alkaisi ehdotuksen mukaan tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta eli normaalitapauksessa varsinaisesta yhtiökokouksesta. Asiakirjat olisi toimitettava rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa määräajan alkamisesta. Jos varsinainen yhtiökokous pidetään piakkoin, esimerkiksi kuukauden kuluessa tilikauden päättymisen jälkeen, olisi asiakirjojen toimittamiselle varattu aika nykyistä lyhyempi. Toisaalta silloin, kun varsinainen yhtiökokous pidetään 9 luvun 5 §:ssä säädettynä viimeisenä mahdollisena ajankohtana, pitenisi määräaika nykyisestä kuudesta kuukaudesta seitsemään kuukauteen tilikauden päättymisestä.

Jollei tilinpäätöstä vielä varsinaisessa yhtiökokouksessa vahvisteta, vaan asia siirretään 9 luvun 5 §:n 3 momentin mukaisesti jatkokokoukseen, alkaa asiakirjojen toimittamisvelvollisuus vasta tästä kokouksesta, jossa tuloslaskelma ja tase on viimeistään vahvistettava.

Jollei tilinpäätösasiakirjoja ole toimitettu asianmukaisesti määräaikana rekisteriviranomaiselle, voidaan yhtiön johto velvoittaa 16 luvun 7 §:n nojalla toimittamaan ne sakon uhalla. Seurauksena asiakirjojen toimittamisvelvollisuus

den jatkuvasta laiminlyömisestä on 13 luvun 4 §:ssä säädetty yhtiölle selvitystilauhka.

12 luvun 3 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetun muutoksen mukaan yhtiölle tullut korvaus, jonka maksuvelvollisuutensa laiminlyönyt osakkeen merkitsijä on velvollinen yhtiölle maksamaan, siirrettäisiin vararahastoon.

Vararahaston käyttämistä koskevaan 2 momenttiin ehdotetaan 4 luvun 12 §:n uuteen 2 momenttiin liittyvää muutosta, jolla mahdollistettaisiin vararahaston käyttäminen sekaemisiossa tarvittavaan rahastosiirtoon.

13 luvun 2 §. Ehdotetulla muutoksella on tarkoitus selvittää niitä edellytyksiä, jotka aiheuttavat yhtiön asettamisen selvitystilaan. Säännöksessä tarkoitettuihin toimenpiteisiin selvitystilasta välttämiseksi on ryhdyttävä, jos yhtiön oman pääoman oletetaan olevan pienempi kuin kolmasosa osakepääomasta. Tämän toteamiseksi olisi hallituksen laadittava erityinen tase, johon sovelletaan 11 luvun tilinpäätöksen laatimista koskevia säännöksiä, kirjanpitolakia sekä tämän pykälän muutettavaksi ehdotettua 2 momentin säännöstä. Todettuaan oman pääoman vähenemisen hallituksen on mahdollisimman pian kutsuttava yhtiökokous koolle käsittelemään yhtiön asettamista selvitystilaan. Jos varsinainen yhtiökokous pidetään piakkoin, ei ole tarpeen kutsua koolle ylimääräistä yhtiökokousta. Päätöstä selvitystilaan asettamisesta ei ole välttämätöntä tehdä vielä tässä yhteydessä; kokouksessa olisi sen sijaan päätettävä oman pääoman ja osakepääoman suhteen korjaamista edellyttävistä toimista. Tällaisina voidaan erityisesti mainita osakepääoman korottaminen uusmerkinnällä, muiden pääomasijoitusten hankkiminen, osakepääoman alentaminen, voiton kartuttaminen tai esimerkiksi osakkeenomistajalta saadun velan ehtojen muuttaminen siten, että laina maksetaan takaisin vasta muiden velkojen jälkeen tai vain voittovaroista. Tällöin sitä ei ole tarpeen ottaa huomioon vieraana pääomana selvitystilatetta laadittaessa, vaan se voidaan rinnastaa omaan pääomaan (vakautettu laina, subordinated loan).

Selvitystilasta välttämiseksi oman pääoman ja osakepääoman välinen suhde olisi saatettava selkeäksi, että edellinen on vähintään puolet jälkimmäisestä. Ehdotuksen mukaan aikaa tähän tervehdyttämiseen olisi seuraavana tilikautena tilinpäätöstä käsittelevään varsinaiseen yhtiökokoukseen, jossa olisi todettava, onko yhtiön oma pääoma vähintään puolet osakepääomasta.

Jos osakepääoman kate on tilikauden viimeiselle päivälle päivätyn normaalin tilinpäätöksen mukaan riittävä, ei olisi tarpeen laatia säännöksessä edellytettyä erityistä selvitystilasetta. Jollei oman pääoman määrä ole normaalin tilinpäätöksen mukaan laskettuna puolet osakepääomasta, olisi laadittava lisäksi kokouskutsun lähettämisajankohdan tilannetta osoittava tase, johon sovelletaan edellä lausutun mukaisesti tilinpäätöksen laatimista koskevia säännöksiä sekä lisäksi pykälän 2 momentin säännöksiä. Myös tämän taseen on oltava yhtiön tilintarkastajien tarkastama. Tässä tapauksessa yhtiökokous vahvistaa tilinpäätöksen ja hyväksyy mainitun selvitystilataseen. Selvitystilasetta ei tarvitse lähettää rekisteriviranomaiselle, koska kysymyksessä ei ole tilinpäätösasiakirja.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan selvennettäväksi siten, että oman pääoman määrää laskettaessa laskentaperusteena käytetään omaisuuden todennäköistä luovutushintaa luovutuksesta johtuvat erilliskulut vähennettyinä, jos tämä on omaisuuden kirjanpitoarvoa korkeampi. Periaate koskee kaikkia niitä omaisuuseriä, joille on kirjanpitolain säännökset huomioon ottaen mahdollista määritellä todennäköinen luovutushinta. Omaisuuserien luovutushinnan ja kirjanpitoarvon erotus, joka lisätään omaan pääomaan, olisi esitettävä taseen liitteessä. Tällaisena piilovarauksena voidaan pitää myös erotusta, joka syntyy yhtiöllä olevan liian korkeaan arvoon kirjatun velan uudelleenarvioimisessa. Näitä korjauseriä on tarpeen merkitä taseeseen vain niin paljon, että oman pääoman määrä nousee vaaditun suuruiseksi. Ehdotetussa säännöksessä lisäksi nimenomaisesti todettaisiin, että käyttöomaisuuden osalta otettaisiin huomioon kirjanpitoarvo silloin, kun tämä on luovutushintaa korkeampi.

13 luvun 5 §. Pykälään ehdotetun muutoksen mukaan selvitystilaa käsittelevään oikeuden istuntoon olisi aina annettava julkinen kutsu eli kutsua koskeva kuulutus olisi aina pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle ja julkaistava virallisessa lehdessä sekä yhdessä yhtiön kotipaikalla leviävässä sanomalehdessä. Jollei tiedetä, kenelle kutsu voitaisiin yhtiön osalta antaa tiedoksi, riittäisi julkisen kutsun antaminen. Vaatimus kutsun panemisesta tuomioistuimen ilmoitustaululle sisältyy myös 6 luvun 3 §:n 2 momentissa säänneltyyn kutsun antamiseen.

13 luvun 11 a §. Ehdotettu uusi säännös

liittyy tämän luvun 15 §:ään ehdotettuun muutokseen. Uusi säännös koskisi selvitystilaa lopettamista silloin, kun selvitystilassa olevalla yhtiöllä on velkaa, jonka maksamiseen sen varat eivät riitä. Yhtiön purkaminen selvitysmiesten ilmoituksesta ei tällaisessa tapauksessa olisi mahdollista. Selvitysmiesten olisi tällöin aina luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin. Selvitysmiehet eivät myöskään saisi maksaa yhtiön velkoja lainkaan. Velkojen maksaminen tietoisena konkurssiin luovuttamisvelvollisuudesta johtaa 15 luvun 1 §:n mukaiseen korvausvastuuseen.

13 luvun 15 §. Säännöksiä siitä, millä edellytyksillä varaton yhtiö voidaan yksinkertaisin menettelyin purkaa, ehdotetaan selvennettäväksi. Ehdotuksen mukaan yhtiö voitaisiin selvitysmiesten ilmoituksesta tuomioistuimen päätöksellä julistaa puretuksi vain silloin, kun yhtiön tiedossa olevat velat selvityskuluja lukuun ottamatta on maksettu. Jos osakin velasta on riitaista tai velkasuhteissa muuten on epäselvyyttä, ei yhtiötä voitaisi tämän pykälän nojalla purkaa. Säännös soveltuisi siten lähinnä varattomien ja velattomien yhtiöiden samoin kuin toimintansa tosiasiallisesti lopettaneiden ja velkasuhteiltaan selvien yhtiöiden purkamiseen. Silloin kun yhtiön varat eivät riitä velkojen maksamiseen, olisi yhtiön omaisuus edellä selostetun mukaisesti 13 luvun uuden 11 a §:n nojalla luovutettava konkurssiin.

Jotta yhtiön mahdolliset velkojat voisivat saada tiedon selvitystilasta myös silloin, kun ilmoitus tuomioistuimelle tehdään heti selvitystilaan asettamista koskevan päätöksen jälkeen, olisi selvitysmiesten tehtävä tästä päätöksestä aina 13 luvun 9 §:ssä tarkoitettu ilmoitus rekisteriviranomaiselle rekisteröimistä varten.

Todistuksen yhtiön velkojen maksusta voisi antaa kuka tahansa Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja, siis myös yhtiön oma tilintarkastaja, jos tällä on mainittu pätevyys. Yhdenkin tilintarkastajan antama todistus on riittävä. Lain 16 luvun 8 §:n 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että väärän todistuksen antaminen velkojen maksamisesta säädetään rangaistavaksi. Tällä voitaisiin varmistaa annettavien todistusten luotettavuutta.

Vaikka yhtiö olisi tämän pykälän nojalla purettu, voidaan selvitystoimia 13 luvun 16 §:n perusteella kuitenkin vielä jatkaa.

14 luvun 5 §. Pykälän 1 ja 2 momentissa

mainittu kahden kuukauden määräaika ehdotetaan pidennettäväksi neljään kuukauteen sulautumismenettelyn käytännön toteuttamisen helpottamiseksi.

16 luvun 1 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että 3 luvun 3 §:n 3 momentissa, 6 luvun 4 §:ssä ja 16 luvun 5 §:n 4 momentissa tarkoitetut osakkeiden lunastusta koskevat riidat voitaisiin käsitellä myös yhtiön kotipaikan tuomioistuimessa. Lain 3 luvun 3 § koskee yhtiöjärjestyksen määräykseen perustuva lunastusoikeutta osakkeen siirtyessä uudelle omistajalle. Riita voi koskea itse lunastusoikeutta tai lunastushinnan määrää. Lain 6 luvun 4 § sääntelee osakepääoman alentamista omia osakkeita lunastamalla. Tällöin voi riitaa syntyä siitä, ovatko osakkeiden lunastamisen edellytykset yhtiöjärjestyksen mukaan olemassa, onko yhtiö täyttänyt oikein mahdollisen lunastusvelvollisuutensa tai onko yhtiön tarjoama lunastushinta oikein määrätty. Lain 16 luvun 5 §:n 4 momentti koskee muutoksen hakemista välitystuomioon 14 luvun 3 ja 8 §:ssä tarkoitetuissa osakkeiden lunastusasioissa.

16 luvun 2 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei jäisi epäselvyyttä siitä, voidaanko haaste yhtiölle antaa tiedoksi myös yhtiön prokuristille. Ehdotuksen mukaan haaste voitaisiin siten antaa tiedoksi yhtiön hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa yhtiön toiminimi. Haaste voitaisiin siten antaa tiedoksi myös yhtiön prokuristille. Milloin prokura on prokuralain (130/79) 3 §:ssä tarkoitettu niin sanottu yhteisprokura, haaste voidaan antaa tiedoksi yhdelle prokuristille. Yhtiön ollessa selvitystilassa on haaste annettava tiedoksi selvitysmiehelle ja konkurssissa olevassa yhtiössä konkurssipesän uskotulle miehelle tai toimitsijalle.

16 luvun 7 §. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että tilinpäätösasiakirjojen toimittamisvelvollisuuden tehosteena käytettävän uhkasakon voisi asettaa ja määrätä maksettavaksi rekisteriviranomaisena toimiva patentti- ja rekisterihallitus. Ennen uhkasakon asettamista olisi rekisteriviranomaisen kehotettava velvollisuutensa laiminlyönyttä yhtiötä toimittamaan asiakirjat. Lisäksi yhtiölle olisi ennen uhkasakon asettamista annettava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Jollei yhtiö ole uhkasakon asettamispäätöksen mukaisesti määrääjässä toimittanut asiakirjoja, olisi rekisteriviranomaisen määrättä-

vä asetettu uhkasakko maksettavaksi. Samalla olisi asetettava uusi uhkasakko. Uhkasakko olisi kohdistettava nimeltä mainittuun hallituksen jäseneen tai toimitusjohtajaan taikka molempiin.

Ehdotetussa 2 momentissa kiellettäisiin muutoksen hakeminen siihen päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu. Muutosta voitaisiin hakea vain siihen päätökseen, jolla asetettu uhkasakko on määrätty maksettavaksi. Tällöin muutoksenhakuviranomaisen tutkittavaksi voidaan saattaa myös itse velvoitteen sisältö.

16 luvun 8 §. Pykälän 1 kohtaan ehdotetun lisäyksen mukaan rangaistavaa olisi vääran tilintarkastajan todistuksen antaminen selvitystilan lopettamista ja yhtiön puretuksi julistamista koskevassa 13 luvun 15 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa, sellainen teko on omiaan loukkaamaan yleistä etua samalla tavoin kuin muut 1 kohdassa mainitut teot.

1.2. Osuuskuntalaki

Lain 79 c §:ään ehdotetaan tehtäväksi vastaat muutokset kuin osakeyhtiölain 11 luvun 14 §:ään. Siten jäljennös osuuskunnan tilinpäätösasiakirjoista olisi toimitettava rekisteriviranomaiselle vain yhtenä kappaleena. Asiakirjat olisi ehdotuksen mukaan toimitettava kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta.

1.3. Kirjanpitolaki

Ehdotetun 22 §:n mukaan osakeyhtiön tilinpäätökseen tehtävästä tilintarkastajan merkinnästä säädetään erikseen. Siten osakeyhtiöihin sovellettaisiin vain osakeyhtiölain 10 luvun 9 §:n säännöstä.

Lain 33 §:ään ehdotetaan muutosta, jolla luovuttaisiin kaikkien kirjanpitovelvollisten osalta tilinpäätösasiakirjojen kaksoiskappaleen lähettämisestä rekisteriviranomaiselle. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi edellä mainitun muutoksen johdosta tarpeettomaksi käyvä viittaus osuuskuntalakiin.

2. Voimaantulo

Lait ehdotetaan saatettavaksi voimaan heti sen jälkeen kun eduskunta on ne hyväksynyt.

Ehdotetut muutokset ovat suurimmalta osalta sellaisia, että ne voidaan saattaa voimaan ilman erityistä siirtymäaikaa. Niitä säännöksiä, jotka merkitsisivät pidennystä eräisiin määräaikoihin, voitaisiin yhtä poikkeusta lukuunottamatta soveltaa myös ennen muutosten voimaantuloa aloitettuun menettelyyn.

Jos osakeyhtiölain 2 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhtiön perustamisesta laadittava perustamiskirja on allekirjoitettu ennen muutosten voimaantuloa, olisi kaupparekisterilaissa säädetty perusilmoitus ehdotuksen mukaan tehtävä aikaisempien säännösten mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa perustamis päätöksen tekemisestä.

Jos yhtiö tai sen osakepääoman korotus on rekisteröity ennen muutosten voimaantuloa, ei maksuvelvollisuuden laiminlyönnin johdosta menetetyksi julistettua ja mitättömäksi tullutta osaketta voitaisi enää antaa maksuvelvollisuksineen toiselle osakeyhtiölain 2 luvun 12 §:n muutetun 2 momentin mukaisesti, vaikkei lopuilmoitusta osakepääoman tai sen korotuksen maksamisesta vielä olisi tehty.

Menetetyksi julistetun osakkeen merkitsijää ei voitaisi ehdotuksen mukaan velvoittaa suorittamaan yhtiölle osakeyhtiölain 2 luvun 12 §:n uudessa 3 momentissa tarkoitettua korvausta, jos osakkeen merkintä on tapahtunut ennen säännösten voimaantuloa, vaikka merkintäaika vielä jatkuu tämän jälkeen.

Osakepääoman alentamista omia osakkeita lunastamalla koskevaa määräästä, joka on otettu yhtiöjärjestykseen ennen muutosten voimaantuloa, ei olisi tarpeen muuttaa, vaikkei määräyksessä olisi 6 luvun 4 §:n 1 momenttiin lisättäväksi ehdotettua mainintaa siitä,

onko yhtiöllä oikeus tai velvollisuus lunastukseen.

Jos osakeyhtiön yhtiöjärjestykseen on ennen muutosten voimaantuloa otettu määräys yhtiön oikeudesta lunastaa uudelle omistajalle siirtyvä osake, joka poikkeaa osakeyhtiölain 7 luvun 2 §:n säännöksestä, olisi tällaisiin yhtiöjärjestysmääräyksiin edelleen sovellettava säännöksiä, jotka olivat voimassa muutosten tullessa voimaan.

Yhtiön tilintarkastajan esteellisyyttä koskevan osakeyhtiölain 10 luvun 5 §:n soveltamiselle sen muutetussa muodossa ehdotetaan siirtymäaikaa. Tilintarkastaja, joka on säännöksessä tarkoitettussa suhteessa yhtiön hallintoneuvoston jäsenen, saisi toimia tehtävässään uuden vaalin toimittamiseen saakka, kuitenkin enintään kaksi vuotta säännösten voimaantulosta.

Osakeyhtiölain 13 luvun 11 a §:n ja 15 §:n säännöksiä olisi sovellettava myös niissä tapauksissa, jolloin yhtiö on asetettu selvitystilaan ennen muutosten voimaantuloa.

Jos osakeyhtiölain 16 luvun 7 §:ssä tarkoitettu uhkasakko on asetettu ennen ehdotetun muutoksen voimaantuloa, olisi menettelyyn sovellettava edelleen nykyistä lakia. Siten muutoksen hakeminen myös uhkasakon asettamis päätökseen olisi mahdollista ja asetetun uhkasakon määräisi maksettavaksi lääninhallitus. Myös mahdollisesta uudesta uhkasakosta päätäisi lääninhallitus.

Ehdotetut muutokset eivät aiheuttaisi tarvetta yhtiöjärjestyksen muuttamiseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/78) 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 13 §:n 1 momentti, 3 luvun 2 §, 3 §:n 1 momentin 5 kohta ja 11 §:n 1 momentti, 4 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti, 10 §:n 1 momentti ja 12 §:n 2 momentti, 6 luvun 3 §:n 2 momentti ja 4 §:n 1 momentti, 7 luvun 2 §, 8 luvun 2 §:n 3 momentti, 9 luvun 3 §:n 3 momentti ja 15 §:n 3 momentti, 10 luvun 5 §:n 1 momentti, 11 luvun 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 8 §:n 1 kohta ja 14 §, 12 luvun 3 §, 13 luvun 2 §, 5 §:n 1 momentti ja 15 §, 14 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 16 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 7 § ja 8 §:n 1 kohta sekä

lisätään 2 luvun 12 §:ään uusi 3 momentti, 4 luvun 12 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä 13 lukuun uusi 11 a § seuraavasti:

2 luku

Osakeyhtiön perustaminen

9 §

Osakeyhtiön perustamisesta on kuuden kuukauden kuluessa perustamiskirjan allekirjoittamisesta tehtävä ilmoitus rekisteröimistä varten niin kuin siitä on erikseen säädetty.

Osakepääomana rekisteröidään merkittyjen ja merkitsijöille annettujen osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo vähennettynä 12 §:n mukaan mitätöityjen osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että tämä osakepääoma on vähintään yhtiön vähimmäispääoman suuruinen sekä että siitä on maksettu vähintään puolet. Jos osakkeet on merkitty ylikurssiin, on vastaava osa nimellisarvon ylittävästä määrästä oltava maksettuna.

12 §

Hallitus voi antaa menetetyksi julistetun osakkeen maksuvelvollisuuksineen jollekin toiselle. Jos yhtiötä ei vielä ole rekisteröity, hallitus voi myös mitätöidä menetetyksi julistetun osakkeen.

Jos osake mitätöidään taikka uudeltakaan merkitsijältä ei saada täyttä maksua, menetetyksi julistetun osakkeen merkitsijän on suoritettava yhtiölle korvaukseksi kymmenesosa osakkeen täydestä maksusta.

13 §

Osake on täysin maksettava vuoden kuluessa yhtiön rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta osakkeesta on suoritettu täysi maksu. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa. Jollei ilmoitusta ole annettu tai siitä ilmenee, ettei osakkeista, joiden yhteenlaskettu nimellisarvo vastaa yhtiöjärjestyksen mukaista vähimmäispääomaa, ole suoritettu täyttä maksua, rekisteriviranomaisen on kehotettava yhtiötä jättämään määräajassa sellainen ilmoitus. Jollei kehotusta noudateta, rekisteriviranomaisen tulee tehdä tuomioistumelle ilmoitus yhtiön asettamiseksi selvitystilaan sekä antaa yhtiölle tästä tieto.

3 luku

Osake, osakekirja ja osakeluettelo

2 §

Osake voidaan rajoituksitta luovuttaa ja hankkia, mikäli laista tai yhtiöjärjestyksestä ei muuta johdu. Yhtiöjärjestyksessä näitä oikeuksia voidaan rajoittaa vain 3 ja 4 §:n sekä 7 luvun 2 §:n mukaisesti taikka ulkomaalaisten sekä eräiden yhteisöjen oikeudesta omistaa ja hallita kiinteätä omaisuutta ja osakkeita annetun lain 3 §:ssä säädetyllä tavalla.

3 §

Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että osakkeenomistajalla tai jollakulla muulla on oikeus lunastaa uudelle omistajalle siirtyvä osake. Kun yhtiöjärjestykseen otetaan lunastuslauseke, on samalla määrättävä:

5) lunastushinnan suorittamisen aika, enintään kuukausi 4 kohdassa mainitun määräajan päättymisestä tai, milloin lunastushintaa ei ole kiinteästi määrätty, enintään kuukausi lunastushinnan vahvistamisesta; sekä

11 §

Osakkeen saajan yhtiölle ilmoittama saanto, josta on esitetty luotettava selvitys samoin kuin selvitys säädetyin leimaveron suorittamisesta, sekä muu osakeluetteloon merkittyä seikkaa koskeva yhtiölle ilmoitettu muutos on viivytyksettä merkittävä osakeluetteloon ja osakeluetteloon. Merkintä on päivättävä. Jos osakkeenomistajalla tai jollakin muulla on 3 §:n mukainen lunastusoikeus tai jos 4 §:ssä tarkoitettu osakkeen hankkimista koskeva suostumus vaaditaan, ei merkintää kuitenkaan saa tehdä ennen kuin on selvinnyt, ettei lunastusoikeutta käytetä, tai ennen kuin suostumus on annettu.

4 luku

Osakepääoman korottaminen

2 §

Uusmerkinnässä yhtiökokous voi päättää poiketa 1 momentissa säädetyistä etuoikeudesta. Päätös on pätevä vain, milloin osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet. Jäljempänä 12 §:n 2 momentin toisessa virkkeessä tarkoitettussa tapauksessa etuoikeudesta poikkeamisesta voidaan päättää vain siinä säädetyin äänimäärin.

8 §

Osakepääoman korottaminen on ilmoitettava rekisteröitäväksi, jollei korottamispäätös ole 1

momentin mukaan rauennut. Osakepääoman korotuksena rekisteröidään merkittyjen ja merkittävien annettujen uusien osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo vähennettynä mitätöityjen osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että korotus on vähintään korottamispäätöksen mukaisen vähimmäismäärän suuruinen ja että korotuksesta on maksettu vähintään puolet. Jos uudet osakkeet on merkitty ylikurssiin, on vastaava osa nimellisarvon ylittävistä määrättyä oltava maksettuna. Korotusta ei kuitenkaan saa rekisteröidä, ennen kuin täysi maksu aikaisemmin annetuista osakkeista on rekisteröity suoritetuksi.

9 §

Osakepääoma katsotaan korotetuksi, kun rekisteröiminen on toimitettu.

10 §

Yhtiökokous voi määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, valtuuttaa hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä yhtiöjärjestyksen mukaiseen enimmäispääomaan saakka. Hallitusta ei kuitenkaan voida valtuuttaa päättämään osakepääoman korottamisesta 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Jos osakkeita voidaan merkitä apporti-omaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin taikka jos osakkeenomistajalle kuuluvasta etuoikeudesta voidaan poiketa, on siitä otettava määräys yhtiökokouksen päätökseen. Päätös on mainituissa tapauksissa pätevä vain, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet.

12 §

Korotettaessa osakepääomaa uusmerkinnöin 10 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettussa yhtiössä saadaan uudet osakkeet merkitä nimellisarvoa alempaan arvoon edellyttäen, että osakepääomaan siirretään muusta omasta pääomasta uusien osakkeiden yhteenlasketun nimellisarvon ja osakkeista maksettavan määrän erotus. Milloin erotus on enemmän kuin neljäsosa osakkeen nimellisarvosta, on päätös pätevä vain, jos osakkeenomistajat, joilla on enemmän

kuin yhdeksän kymmenesosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet.

Osakepääomaa korotettaessa merkitystä osakkeesta maksettava määrä on kokonaan suoritettava vuoden kuluessa 8 §:n mukaisesta rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta rekisteröityyn korotukseen sisältyvästä osakkeesta on maksettu täysi määrä. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa. Jollei siten ole ilmoitettu, että kaikki osakkeet on täysin maksettu, rekisteriviranomaisen tulee yhtiötä kuultuaan rekisteröidä osakepääoma alennetuksi maksamattomien osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla sekä tarvittaessa vastaa yhtiöjärjestyksen muutos. Mainitut osakkeet tulevat mitättömiksi, kun osakepääoman alentaminen on rekisteröity.

6 luku

Osakepääoman alentaminen

3 §

Tuomioistuimen lupaa on haettava kahden kuukauden kuluessa alentamispäätöksen tekemisestä uhalla, että päätös muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä luettelo yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Tuomioistuimen tulee antaa kuulutus yhtiön tunnetuille ja tuntemattomille velkojille kehoittaen sitä, joka haluaa vastustaa hakemusta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti tuomioistuimelle viimeistään kuukautta ennen paikalletulopäivää uhalla, että hänen muussa tapauksessa katsotaan suostuneen hakemukseen. Kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle neljä kuukautta ennen paikalletulopäivää sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kolme kuukautta ja toisen kerran viimeistään kahta kuukautta ennen paikalletulopäivää. Hakemuksesta on tuomioistuimen toimesta erikseen annettava tieto lääninhallitukselle ja kaikille tunnetuille velkojille.

4 §

Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että osakepääomaa voidaan alentaa lunastamalla osakkeita. Osakepääomaa ei kuitenkaan saa alentaa vähimmäispääomaa pienemmäksi. Yhtiöjärjestyksessä on määrättävä, onko yhtiöllä oikeus tai velvollisuus lunastukseen, lunastuksessa noudatettava järjestys sekä lunastushinta tai sen laskemisen perusteet.

7 luku

Omat osakkeet

2 §

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä on sanottu, yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhtiö voi tarjouksesta osakepääomaa alentamatta vapaalla omalla pääomalla lunastaa omia osakkeitaan. Samoin yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhtiö voi osakepääomaa alentamatta vapaalla omalla pääomalla lunastaa uudelle omistajalle siirtyvän osakkeen, jollei kukaan osakkeenomistajista sitä lunasta. Yhtiölle lunastettu osake on poistettava osakeluettelosta ja osakekirja tehtävä kelpaamattomaksi.

8 luku

Yhtiön johto

2 §

Jollei hallituksen jäsentä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on asetettava muussa järjestyksessä kuin yhtiökokouksen tai hallintoneuvoston päätöksellä, ole asetettu, tulee tuomioistuimen hakemuksesta määrätä sijainen. Hakemuksen tuomioistuimelle saa tehdä hallituksen jäsen, osakkeenomistaja, velkoja tai muu, jonka oikeus saattaa riippua siitä, että yhtiöllä on toimikelpoinen hallitus.

9 luku

Yhtiökokous

3 §

Osakkeenomistaja ei saa itse tai asiamiehen välityksellä äänestää yhtiökokouksessa asiasta, joka koskee vastuvapauden myöntämistä hä-

nelle, kannetta häntä vastaan tai hänen vapauttamistaan vahingonkorvausvelvollisuudesta tai muusta velvoitteesta yhtiötä kohtaan. Hän ei myöskään saa äänestää asiasta, joka koskee kannetta muuta henkilöä vastaan tai tämän vapauttamista velvoitteesta, jos hänellä on asiassa odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Mitä tässä on sanottu osakkeenomistajasta on voimassa myös osakkeenomistajan asiamiehestä.

15 §

Jos yhtiössä on erilaisia osakkeita ja yhtiöjärjestyksen muutoksen vuoksi koko osakelajin oikeudet vähenevät, vaaditaan 14 §:n mukaisen päätöksen lisäksi niiden osakkeenomistajien suostumus, joilla on vähintään puolet kaikista ja enemmän kuin yhdeksän kymmenesosaa kokouksessa edustetuista tämän lajisista osakkeista.

10 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §

Tilintarkastajana ei saa olla:

1) yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen, toimitusjohtaja tai se, jonka tehtävänä on yhtiön kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta;

2) se, joka on yhtiön palveluksessa tai muutoin alistus- tai riippuvuussuhteessa yhtiöön, sen hallituksen jäsenen tai muuhun 1 kohdassa mainittuun henkilöön; eikä

3) edellä 1 kohdassa mainitun henkilön aviopuoliso, veli tai siar taikka se, joka on häneen suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa tahi sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

11 luku

Tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

4 §

Jos käyttöomaisuuden arvoa on tilikauden aikana korotettu, on korotusta vastaava määrä merkittävä vastattaviin arvonkorotusrahastoon.

Rahastoa saadaan käyttää ainoastaan rahastoantiin tai 4 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun siirtoon osakepääomaan.

7 §

Jos taseeseen sisältyy saamia samaan konserniin kuuluvalta yhtiöltä tai velkoja sille, on erikseen ilmoitettava niiden yhteismäärä. Ilmoitus voidaan antaa taseen liitteenä.

Jos taseeseen sisältyy rahalainoja yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenille taikka toimitusjohtajalle, on taseessa tai sen liitteenä erikseen ilmoitettava niiden yhteismäärä, mikäli se ylittää satatuhatta markkaa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viittä prosenttia taseen mukaisesta yhtiön omasta pääomasta. Mitä tässä momentissa on sanottu, on voimassa myös rahalainoista yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön muille kuin 12 luvun 7 §:n 2 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuille osakkeenomistajille.

8 §

Tuloslaskelmassa tai taseessa taikka niiden liitteenä on annettava seuraavat tiedot:

1) Yhtiön omistamat toisten yhtiöiden osakkeet on eriteltävä siten, että ilmoitetaan kunkin yhtiön kohdalta sen nimi, osakkeiden lukumäärä, osuus kaikista osakkeista sekä nimellisarvo ja kirjanpitoarvo. Vaihto-omaisuuteen kuuluvia osakkeita ei kuitenkaan tarvitse eritellä. Jollei yhtiö ole tytäryhtiö ja osakkeiden molemmat edellä mainitut arvot alittavat satatuhatta markkaa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viittä prosenttia osakkeet omistavan yhtiön taseen mukaisesta omasta pääomasta, ei eritellyä myöskään tarvitse tehdä. Kirjanpitolautakunta voi erityisistä syistä määrääjäksi sallia osakkeiden kirjaamisen muutoinkin erittelemättä.

14 §

Jäljennös tilinpäätöksestä konsernitilinpäätöksineen ja liitteineen sekä tilintarkastuskertomuksesta ja konsernitilintarkastuskertomuksesta on kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta toimitettava rekisteriviranomaiselle. Tilinpäätöksen jäljennöksessä on oltava hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan todis-

tus vahvistamisen päivämäärästä. Todistuksessa on niin ikään annettava tieto yhtiön voittoa tai tappiota koskevasta yhtiökokouksen päätöksestä.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

3 §

Vararahastoon on siirrettävä osakemerkinnässä ja vaihtovelkakirjojen vaihdossa osakkeista saatu nimellisarvon ylittävä määrä ja määrä, joka 2 luvun 12 §:n 3 momentin tai 4 luvun 14 §:n mukaisesti on tullut yhtiölle sekä määrä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon. Yhtiökokous voi päättää, että tietty määrä taseen osoittamasta vapaasta omasta pääomasta on siirrettävä vararahastoon.

Vararahastoa saadaan alentaa yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan

1) vahvistetun taseen osoittaman tappion peittämiseksi, jollei sitä voida peittää vapaalla omalla pääomalla;

2) rahastoantia varten tai 4 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun siirtoon osakepääomaan; tai

3) muuhun tarkoitukseen, jos tuomioistuimien 6 luvun 3 §:n säännöksiä soveltuvin kohdin noudattaen antaa luvan alentamiseen.

13 luku

Selvitystila ja purkaminen

2 §

Jos hallitus tilinpäätöstä laadittaessa tai muutoin havaitsee, että yhtiön oma pääoma on pienempi kuin kolmasosa osakepääomasta, hallituksen on mahdollisimman pian kutsuttava yhtiökokous koolle käsittelemään yhtiön asetamista selvitystilaan. Yhtiö on asetettava selvitystilaan, jollei viimeistään seuraavana tilikautena tilinpäätöstä käsittelevässä varsinaisessa yhtiökokouksessa hyväksytty kokouskutsun toimittamisaikana vallitsevaa tilannetta osoittavaa tasetta, jonka mukaan yhtiön oma pääoma on vähintään puolet osakepääomasta. Jos yhtiökokous ei tee päätöstä yhtiön asemäisestä selvitystilaan, hallituksen tulee hakea sellaista päätöstä tuomioistuimelta. Hakemuksen voi tehdä myös tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista.

Oman pääoman ja osakepääoman suhdetta edellä laskettaessa lisätään omaan pääomaan taseen liitteessä tarkemmin selvitettävä erä, joka osoittaa omaisuuserien yhteenlasketun arvon nousun, jos näitä eriä arvostettaisiin todennäköiseen luovutushintaan luovutuksesta johtuvat erilliskulut vähennettynä. Käyttöomaisuus, jonka arvo jatkuvasti vähenee, on kuitenkin merkittävä tarpeellisin poistoin vähennettyyn hankintamenon mukaiseen määrään, jos tämä olisi luovutushintaa korkeampi.

5 §

Kun 2 §:n, 3 §:n 2 momentin tai 4 §:n mukainen hakemus tai ilmoitus tehdään tuomioistuimelle, tuomioistuimen tulee heti kutsua yhtiö ja ne osakkeenomistajat ja velkojat, jotka tahtovat tulla asiassa kuulluiksi, saapumaan tuomioistuimeen määräpäivänä, jolloin käsitellään yhtiön asettamista selvitystilaan. Kutsu on annettava yhtiölle tiedoksi haasteen tiedoksiannosta riita-asioissa säädetyllä tavalla, paitsi jollei tiedetä ketään, jolle tiedoksianto voidaan toimittaa. Kutsua koskeva kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä ja yhdessä yhtiön kotipaikalla levivässä sanomalehdessä, vähintään kaksi ja enintään neljä kuukautta ennen paikalletulopäivää.

11 a §

Jos yhtiön varat eivät riitä velkojen maksumin, selvitysmiesten on luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin.

15 §

Jos selvitystilassa olevan yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen, tuomioistuimen tulee selvitysmiesten ilmoituksesta määrätä selvitystila lopetettavaksi ja julistaa yhtiö puretuksi. Tällöin ei noudateta 7—11 eikä 12—14 §:n säännöksiä lukuun ottamatta 9 §:n säännöstä ilmoituksen tekemisestä selvitystilaan koskevasta päätöksestä. Tuomioistuimelle tehtävään ilmoitukseen on liitettävä Keskuskauppakamarin tai kaupakamarin hyväksymän tilintarkastajan antama todistus siitä, että kaikki tiedossa olevat velat on maksettu. Tuomioistuimen on määrättävä, että yhtiön varat tulevat valtiolle. Tuomioistuimen tulee toimittaa päätöksestään tieto rekisteröimistä varten.

14 luku

Sulautuminen ja osakkeiden lunastaminen
tytäryhtiössä

5 §

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sulautumissopimuksen hyväksyminen on rekisteröity, yhtiöiden on haettava sulautuvan yhtiön kotipaikan tuomioistuimen tai, 2 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa, vastaanottavalle yhtiölle yhtiöjärjestyksessä määrätyn kotipaikan tuomioistuimen lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys sopimuksen hyväksymisen rekisteröimisestä sekä luettelo sulautuvan yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosioiteistaan. Muutoin on vastaavasti sovellettava, mitä 6 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa on siinä tarkoitetusta tapauksesta säädetty. Luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä on tuomioistuimen viivytyksettä toimitettava tieto rekisteriviranomaiselle.

Yhtiöiden on tehtävä tuomioistuimen luvasta ilmoitus rekisteröimistä varten neljän kuukauden kuluessa siitä, kun lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman. Jos vastike kokonaan tai osittain muodostuu vastaanottavan yhtiön osakkeista tai 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetuista velkakirjoista, tulee samalla ilmoittaa myös osakepääoman korottamisesta tai velkakirjojen antamisesta. Kun tuomioistuimen luvasta ilmoitetaan 2 §:n tarkoittamassa tapauksessa, on samalla ilmoitettava vastaanottavan yhtiön perustamisesta. Osakepääoman korottamista ja vastaanottavan yhtiön perustamista koskevaan ilmoitukseen on liitettävä vastaanottavan yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista on suoritettu täysi maksu.

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

1 §

Sen estämättä, mitä riita-asiain oikeuspaikasta on säädetty, saa 15 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta ajaa yhtiön kotipaikan tuomioistuimessa. Sama tuomioistuin voi käsitellä myös rikoksen perustuvan korvausvaatimuksen sekä 3 luvun 3 §:n 3 momentissa, 6 luvun 4 §:ssä ja 16 luvun 5 §:n 4 momen-

tissa tarkoitettun osakkeiden lunastusta koskevan riidan.

2 §

Haaste katsotaan yhtiölle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa toiminimi.

7 §

Jos 11 luvun 14 §:ssä säädetty velvollisuus toimittaa asiakirjoja rekisteriviranomaiselle laininlyödään, voi rekisteriviranomainen velvoittaa toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenen sakan uhalla toimittamaan ne sille määräämäänsään ajassa.

Päätökseen, jolla rekisteriviranomainen on asettanut uhkasakon, ei saa hakea muutosta valittamalla.

8 §

Joka

1) 2 luvun 9 tai 13 §:ssä, 4 luvun 8 tai 12 §:ssä, 5 luvun 5 §:ssä, 13 luvun 15 §:ssä tai 14 luvun 5 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa antaa rekisteriviranomaiselle tai tuomioistuimelle väärän ilmoituksen, vakuutuksen tai todistuksen osakepääoman taikka velan maksamisesta;

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *yhtiörikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Jos 2 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu perustamiskirja on allekirjoitettu ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan perustamista koskevan ilmoituksen tekemiseen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 2 luvun 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua korvausta ei voida periä osakkeen merkityltä, jos menetetyksi julistettu osake on merkitty ennen tämän lain voimaantuloa.

Jos yhtiöjärjestykseen on otettu ennen tämän lain voimaantuloa 6 luvun 4 §:ssä tarkoitettu määräys, jonka mukaan osakepääomaa voidaan alentaa lunastamalla osakkeita, määräykseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos osakkeen luovuttamista tai hankkimista rajoittava määräys, jonka mukaan yhtiöllä on oikeus lunastaa uudelle omistajalle siirtyvä osake, on otettu yhtiöjärjestykseen ennen tämän lain voimaantuloa, määräykseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Yhtiön tilintarkastaja, joka on valittu tehtävänsä ennen tämän lain voimaantuloa ja joka ei saisi 10 luvun 5 §:n mukaan toimia siinä

tehtävässä, voi kuitenkin jäädä toimeensa uuden vaalin toimittamiseen, kuitenkin enintään kahdeksi vuodeksi tämän lain voimaantulosta.

Jos yhtiön hallituksen jäsenelle tai toimitusjohtajalle on asetettu 16 luvun 7 §:ssä tarkoitettu uhkasakko ennen tämän lain voimaantuloa, uhkasakkomenettelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

osuuskuntalain 79 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1954 annetun osuuskuntalain 79 c §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä toukokuuta 1981 annetussa laissa (371/81), näin kuuluvaksi:

79 c §

Jäljennös tilinpäätöksestä liitteineen sekä tilintarkastuskertomuksesta on kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimitettava rekisteriviranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

3.

Laki

kirjanpitolain 22 ja 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 10 päivänä elokuuta 1973 annetun kirjanpitolain 22 §:n 3 momentti ja 33 §:n 1 momentti, näistä viimeksi mainittu lainkohta sellaisena kuin se on 29 päivänä syyskuuta 1978 annetussa laissa (741/78), näin kuuluviksi:

22 §

Suorittamastaan tilintarkastuksesta tilintarkastajan on tehtävä merkintä tilinpäätökseen. Osakeyhtiön tilinpäätökseen tehtävästä merkinnästä on säädetty erikseen.

ma on suurempi kuin 1 000 000 markkaa, on kuudessa kuukaudessa tilikauden päättymisestä toimitettava patenti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriosastolle oikeaksi todistettu jäljennös tuloslaskelmasta ja taseesta 21 §:ssä tarkoitettuine liitteineen.

33 §

Liiketoimintaa harjoittavan kirjanpitovelvollisen, jonka liikevaihto on suurempi kuin 2 000 000 markkaa tai jonka taseen loppusum-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 198 .

Helsingissä 6 päivänä toukokuuta 1983

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Christoffer Taxell*

1.

Laki

osakeyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/78) 2 luvun 9 §:n 1 ja 2 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 13 §:n 1 momentti, 3 luvun 2 §, 3 §:n 1 momentin 5 kohta ja 11 §:n 1 momentti, 4 luvun 2 §:n 3 momentti, 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti, 10 §:n 1 momentti ja 12 §:n 2 momentti, 6 luvun 3 §:n 2 momentti ja 4 §:n 1 momentti, 7 luvun 2 §, 8 luvun 2 §:n 3 momentti, 9 luvun 3 §:n 3 momentti ja 15 §:n 3 momentti, 10 luvun 5 §:n 1 momentti, 11 luvun 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 2 momentti, 8 §:n 1 kohta ja 14 §, 12 luvun 3 §, 13 luvun 2 §, 5 §:n 1 momentti ja 15 §, 14 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 16 luvun 1 §, 2 §:n 1 momentti, 7 § ja 8 §:n 1 kohta sekä
lisätään 2 luvun 12 §:ään uusi 3 momentti, 4 luvun 12 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä 13 lukuun uusi 11 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku.

Osakeyhtiön perustaminen.

9 §.

Osakeyhtiön perustamisesta on kolmen kuukauden kuluessa perustamispäätöksen tekemisestä tehtävä ilmoitus rekisteröimistä varten niin kuin siitä on erikseen säädetty.

Osakepääomana rekisteröidään merkittyjen ja merkitsijöille annettujen osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo vähennettynä 12 §:n mukaan menetetyksi julistettujen osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että tämä osakepääoma on vähintään yhtiön vähimmäispääoman suuruinen sekä että siitä on maksettu vähintään puolet. Jos osakkeet on merkitty ylikurssiin, on vastaava osa nimellisarvon ylittävästä määrästä oltava maksettuna. *Kun yhtiö on rekisteröity, tulevat menetetyksi julistetut osakkeet mitätöimiksi.*

2 luku

Osakeyhtiön perustaminen

9 §

Osakeyhtiön perustamisesta on kuuden kuukauden kuluessa *perustamiskirjan allekirjoittamisesta* tehtävä ilmoitus rekisteröimistä varten niin kuin siitä on erikseen säädetty.

Osakepääomana rekisteröidään merkittyjen ja merkitsijöille annettujen osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo vähennettynä 12 §:n mukaan *mitätöityjen* osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että tämä osakepääoma on vähintään yhtiön vähimmäispääoman suuruinen sekä että siitä on maksettu vähintään puolet. Jos osakkeet on merkitty ylikurssiin, on vastaava osa nimellisarvon ylittävästä määrästä oltava maksettuna.

12 §

Hallitus voi ennen kuin menetetyksi julistettu osake yhtiötä rekisteröitäessä tulee mitätö-

Hallitus voi antaa menetetyksi julistetun osakkeen maksuvelvollisuuksineen jollekin toi-

Voimassa oleva laki

tömäksi päättää, että osake maksuvelvollisuuk-
sineen kuuluu toiselle.

13 §.

Osake on täysin maksettava vuoden kuluessa
yhtiön rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden
kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitet-
tava rekisteröitäväksi, kuinka monesta osak-
keesta on suoritettu täysi maksu. Jollei siten
ole ilmoitettu, että osakkeista, joiden yhteen-
laskettu nimellisarvo vastaa yhtiöjärjestyksen
mukaista vähimmäispääomaa, on suoritettu täy-
si maksu, rekisteriviranomaisen on kehotettava
yhtiötä jättämään määrääjässä sellainen ilmoi-
tus. Jollei kehotusta noudateta, rekisteriviran-
omaisen tulee tehdä tuomioistuimelle ilmoitus
yhtiön asettamiseksi selvitystilaan sekä antaa
yhtiölle tästä tieto.

3 luku.

Osake, osakekirja ja osakeluettelo.

2 §.

Osake voidaan rajoituksitta luovuttaa ja
hankkia, mikäli laista tai yhtiöjärjestyksestä ei
muuta johdu. Yhtiöjärjestyksessä näitä oikeuk-
sia voidaan rajoittaa vain 3 ja 4 §:n mukai-
sesti taikka ulkomaalaisten sekä eräiden yhtei-
söjen oikeudesta omistaa ja hallita kiinteätä
omaisuutta ja osakkeita annetun lain (219/39)
3 §:ssä säädetyllä tavalla.

Ehdotus

selle. Jos yhtiötä ei vielä ole rekisteröity, bal-
litus voi myös mitätöidä menetetyksi julistetun
osakkeen.

Jos osake mitätöidään taikka uudeltakaan
merkitsijältä ei saada täyttä maksua, mene-
tetyksi julistetun osakkeen merkitsijän on suori-
tettava yhtiölle korvaukseksi kymmenesosa
osakkeen täydestä maksusta.

13 §

Osake on täysin maksettava vuoden kuluessa
yhtiön rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden
kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitet-
tava rekisteröitäväksi, kuinka monesta osak-
keesta on suoritettu täysi maksu. Rekisteri-
ilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen
kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkasta-
jien todistus siitä, että osakkeista maksettu
määrä on yhtiön hallussa. Jollei siten ole il-
moitettu, että osakkeista, joiden yhteenlaskettu
nimellisarvo vastaa yhtiöjärjestyksen mukaista
vähimmäispääomaa, on suoritettu täysi maksu,
rekisteriviranomaisen on kehotettava yhtiötä
jättämään määrääjässä sellainen ilmoitus. Jollei
kehotusta noudateta, rekisteriviranomaisen tu-
lee tehdä tuomioistuimelle ilmoitus yhtiön aset-
tamiseksi selvitystilaan sekä antaa yhtiölle tästä
tieto.

3 luku

Osake, osakekirja ja osakeluettelo

2 §

Osake voidaan rajoituksitta luovuttaa ja hank-
kia, mikäli laista tai yhtiöjärjestyksestä ei muuta
johdu. Yhtiöjärjestyksessä näitä oikeuksia voi-
daan rajoittaa vain 3 ja 4 §:n sekä 7 luvun
2 §:n mukaisesti taikka ulkomaalaisten sekä
eräiden yhteisöjen oikeudesta omistaa ja hallita
kiinteätä omaisuutta ja osakkeita annetun lain
3 §:ssä säädetyllä tavalla.

3 §

Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että
osakkeenomistajalla tai jollakulla muulla on
oikeus lunastaa uudelle omistajalle siirtyvä osa-
ke. Kun yhtiöjärjestykseen otetaan lunastus-
lauseke, on samalla määrättävä:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5) lunastushinnan suorittamisen aika, enintään kuukausi siitä, kun lunastushinta on vahvistettu; sekä

5) lunastushinnan suorittamisen aika, enintään kuukausi *4 kohdassa mainitun määräjän päättymisestä tai, milloin lunastushintaa ei ole kiinteästi määrätty, enintään kuukausi lunastushinnan vahvistamisesta*; sekä

11 §.

Osakkeen saajan yhtiölle ilmoittama saanto, josta on esitetty luotettava selvitys, sekä muu osakeluetteloon merkittyä seikkaa koskeva yhtiölle ilmoitettu muutos on viivytyksettä merkittävä osakeluetteloon ja osakeluetteloon. Merkintä on päivättävä. Jos osakkeenomistajalla tai jollakin muulla on 3 §:n mukainen lunastusoikeus tai jos 4 §:ssä tarkoitettu osakkeen hankkimista koskeva suostumus vaaditaan, ei merkintää kuitenkaan saa tehdä ennen kuin on selvinnyt, ettei lunastusoikeutta käytetä, tai ennen kuin suostumus on annettu.

11 §

Osakkeen saajan yhtiölle ilmoittama saanto, josta on esitetty luotettava selvitys *samoin kuin selvitys säädetyn leimaveron suorittamisesta*, sekä muu osakeluetteloon merkittyä seikkaa koskeva yhtiölle ilmoitettu muutos on viivytyksettä merkittävä osakeluetteloon ja osakeluetteloon. Merkintä on päivättävä. Jos osakkeenomistajalla tai jollakin muulla on 3 §:n mukainen lunastusoikeus tai jos 4 §:ssä tarkoitettu osakkeen hankkimista koskeva suostumus vaaditaan, ei merkintää kuitenkaan saa tehdä ennen kuin on selvinnyt, ettei lunastusoikeutta käytetä, tai ennen kuin suostumus on annettu.

4 luku.

Osakepääoman korottaminen.

2 §

Uusmerkinnässä yhtiökokous voi päättää poiketa 1 momentissa säädetystä etuoikeudesta. Päätös on pätevä vain, milloin osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet.

4 luku

Osakepääoman korottaminen

Uusmerkinnässä yhtiökokous voi päättää poiketa 1 momentissa säädetystä etuoikeudesta. Päätös on pätevä vain, milloin osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet. *Jäljempänä 12 §:n 2 momentin toisessa virkkeessä tarkoitussa tapauksessa etuoikeudesta poikkeamisesta voidaan päättää vain siinä säädetyn äänimäärin.*

8 §

Osakepääoman korottaminen on ilmoitettava rekisteröitäväksi, jollei korottamispäätös ole 1 momentin mukaan rauennut. Osakepääoman korotuksena rekisteröidään merkittyjen ja merkitsijöille annettujen uusien osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo vähennettynä menetetyksi

Osakepääoman korottaminen on ilmoitettava rekisteröitäväksi, jollei korottamispäätös ole 1 momentin mukaan rauennut. Osakepääoman korotuksena rekisteröidään merkittyjen ja merkitsijöille annettujen uusien osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo vähennettynä *mitätöityjen*

Voimassa oleva laki

julistettujen osakkeiden yhteenlasketulla nimellis-arvolla. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että korotus on vähintään korottamispäätöksen mukaisen vähimmäismäärän suuruinen ja että korotuksesta on maksettu vähintään puolet. Jos uudet osakkeet on merkitty ylikurssiin, on vastaava osa nimellisarvon ylittävistä määrästä oltava maksettuna. Korotusta ei kuitenkaan saa rekisteröidä, ennen kuin täysi maksu aikaisemmin annetuista osakkeista on rekisteröity suoritetuksi.

Ehdotus

osakkeiden yhteenlasketulla nimellis-arvolla. Rekisteröimisen edellytyksenä on, että korotus on vähintään korottamispäätöksen mukaisen vähimmäismäärän suuruinen ja että korotuksesta on maksettu vähintään puolet. Jos uudet osakkeet on merkitty ylikurssiin, on vastaava osa nimellisarvon ylittävistä määrästä oltava maksettuna. Korotusta ei kuitenkaan saa rekisteröidä, ennen kuin täysi maksu aikaisemmin annetuista osakkeista on rekisteröity suoritetuksi.

9 §

Osakepääoma katsotaan korotetuksi, kun rekisteröiminen on toimitettu. *Menetetyksi julistettut osakkeet tulevat tällöin mitättömiksi.*

Osakepääoma katsotaan korotetuksi, kun rekisteröiminen on toimitettu.

10 §.

Yhtiökokous voi määrääjäksi, enintään yhdeksi vuodeksi, valtuuttaa hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä yhtiöjärjestyksen mukaiseen enimmäispääomaan saakka. Jos osakkeita voidaan merkitä apporttiomaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin taikka jos osakkeenomistajalle kuuluvasta etuoikeudesta voidaan poiketa, on siitä otettava määräys yhtiökokouksen päätökseen. Päätös on mainituissa tapauksissa pätevä vain, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet.

10 §

Yhtiökokous voi määrääjäksi, enintään yhdeksi vuodeksi, valtuuttaa hallituksen päättämään osakepääoman korottamisesta uusmerkinnällä yhtiöjärjestyksen mukaiseen enimmäispääomaan saakka. *Hallitusta ei kuitenkaan voida valtuuttaa päättämään osakepääoman korottamisesta 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.* Jos osakkeita voidaan merkitä apporttiomaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin taikka jos osakkeenomistajalle kuuluvasta etuoikeudesta voidaan poiketa, on siitä otettava määräys yhtiökokouksen päätökseen. Päätös on mainituissa tapauksissa pätevä vain, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista ovat sitä kannattaneet.

12 §

Korotettaessa osakepääomaa uusmerkinnöin 10 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettussa yhtiössä saadaan uudet osakkeet merkitä nimellis-arvoa alempaan arvoon edellyttäen, että osakepääomaan siirretään muusta omasta pääomasta uusien osakkeiden yhteenlasketun nimellis-arvon ja osakkeista maksettavan määrän erotus. Milloin erotus on enemmän kuin neljäsosa osakkeen nimellis-arvosta, on päätös pätevä vain, jos osakkeenomistajat, joilla on enemmän

Voimassa oleva laki

Osakepääomaa korotettaessa merkitystä osakkeesta maksettava määrä on kokonaan suoritettava vuoden kuluessa 8 §:n mukaisesta rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta rekisteröityyn korotukseen sisältyvästä osakkeesta on maksettu täysi määrä. Jollei siten ole ilmoitettu, että kaikki osakkeet on täysin maksettu, rekisteriviranomaisen tulee yhtiötä kuultuaan rekisteröidä osakepääoma alennetuksi maksamattomien osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla, sekä tarvittaessa vastaava yhtiöjärjestyksen muutos. Mainitut osakkeet tulevat mitättömiksi, kun osakepääoman alentaminen on rekisteröity.

6 luku.

Osakepääoman alentaminen.

Ehdotus

kuin yhdeksän kymmenesosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat sitä kannattaneet.

Osakepääomaa korotettaessa merkitystä osakkeesta maksettava määrä on kokonaan suoritettava vuoden kuluessa 8 §:n mukaisesta rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta rekisteröityyn korotukseen sisältyvästä osakkeesta on maksettu täysi määrä. *Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa.* Jollei siten ole ilmoitettu, että kaikki osakkeet on täysin maksettu, rekisteriviranomaisen tulee yhtiötä kuultuaan rekisteröidä osakepääoma alennetuksi maksamattomien osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla sekä tarvittaessa vastaava yhtiöjärjestyksen muutos. Mainitut osakkeet tulevat mitättömiksi, kun osakepääoman alentaminen on rekisteröity.

6 luku

Osakepääoman alentaminen

3 §

Tuomioistuimen lupaa on haettava kahden kuukauden kuluessa alentamispäätöksen tekemisestä uhalla, että päätös muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä luettelo yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Tuomioistuimen tulee antaa kuulutus yhtiön tunnetuille ja tuntemattomille velkojille kehoittaen sitä, joka haluaa vastustaa hakemusta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti tuomioistuimelle viimeistään kaksi viikkoa ennen paikalletulopäivää uhalla, että hänen muussa tapauksessa katsotaan suostuneen hakemukseen. Kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle kolme kuukautta ennen paikalletulopäivää sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään kahta kuukautta ja toisen kerran viimeistään yhtä kuukautta ennen paikalletulopäivää. Hakemuksesta on tuomioistuimen toimesta erikseen annettava tieto lääninhallitukselle ja kaikille tunnetuille velkojille.

Tuomioistuimen lupaa on haettava kahden kuukauden kuluessa alentamispäätöksen tekemisestä uhalla, että päätös muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä luettelo yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Tuomioistuimen tulee antaa kuulutus yhtiön tunnetuille ja tuntemattomille velkojille kehoittaen sitä, joka haluaa vastustaa hakemusta, ilmoittamaan siitä kirjallisesti tuomioistuimelle viimeistään *kuukautta* ennen paikalletulopäivää uhalla, että hänen muussa tapauksessa katsotaan suostuneen hakemukseen. Kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle *neljä* kuukautta ennen paikalletulopäivää sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran viimeistään *kolme* kuukautta ja toisen kerran viimeistään *kahta* kuukautta ennen paikalletulopäivää. Hakemuksesta on tuomioistuimen toimesta erikseen annettava tieto lääninhallitukselle ja kaikille tunnetuille velkojille.

Voimassa oleva laki

4 §.

Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että osakepääoma voidaan alentaa lunastamalla osakkeita. Osakepääomaa ei kuitenkaan saa alentaa vähimmäispääomaa pienemmäksi. Yhtiöjärjestyksessä on määrättävä lunastuksessa noudatettava järjestys sekä lunastushinta tai sen laskemisen perusteet.

7 luku.

Omat osakkeet.

2 §.

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä on sanottu, yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhtiö voi osakepääomaa alentamatta vapaalla omalla pääomalla lunastaa omia osakkeitaan. Yhtiölle lunastettu osake on poistettava osakeluettelosta ja osakekirja tehtävä kelpaamattomaksi.

8 luku.

Yhtiön johto.

2 §

Jollei hallituksen jäsentä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on asetettava muussa järjestyksessä kuin yhtiökokouksen tai hallintoneuvoston päätöksellä, ole asetettu, eikä hallitus muutoin ole toimikelpoinen, tulee tuomioistuimen hakemuksesta määrätä sijainen. Hakemuksen tuomioistuimelle saa tehdä hallituksen jäsen, osakkeenomistaja, velkoja tai muu, jonka oikeus saattaa riippua siitä, että yhtiöllä on toimikelpoinen hallitus.

9 luku.

Yhtiökokous.

3 §

Osakkeenomistaja ei saa itse tai asiamiehen välityksellä äänestää yhtiökokouksessa asiasta, joka koskee kannetta häntä vastaan tai hänen vapauttamistaan vahingonkorvausvelvollisuudes-

Ehdotus

4 §

Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että osakepääomaa voidaan alentaa lunastamalla osakkeita. Osakepääomaa ei kuitenkaan saa alentaa vähimmäispääomaa pienemmäksi. Yhtiöjärjestyksessä on määrättävä, onko yhtiöllä oikeus tai velvollisuus lunastukseen, lunastuksessa noudatettava järjestys sekä lunastushinta tai sen laskemisen perusteet.

7 luku

Omat osakkeet

2 §

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä on sanottu, yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhtiö voi tarjouksesta osakepääomaa alentamatta vapaalla omalla pääomalla lunastaa omia osakkeitaan. Samoin yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että yhtiö voi osakepääomaa alentamatta vapaalla omalla pääomalla lunastaa uudelle omistajalle siirtyvän osakkeen, jollei kukaan osakkeenomistajista sitä lunasta. Yhtiölle lunastettu osake on poistettava osakeluettelosta ja osakekirja tehtävä kelpaamattomaksi.

8 luku

Yhtiön johto

Jollei hallituksen jäsentä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on asetettava muussa järjestyksessä kuin yhtiökokouksen tai hallintoneuvoston päätöksellä, ole asetettu, tulee tuomioistuimen hakemuksesta määrätä sijainen. Hakemuksen tuomioistuimelle saa tehdä hallituksen jäsen, osakkeenomistaja, velkoja tai muu, jonka oikeus saattaa riippua siitä, että yhtiöllä on toimikelpoinen hallitus.

9 luku

Yhtiökokous

Osakkeenomistaja ei saa itse tai asiamiehen välityksellä äänestää yhtiökokouksessa asiasta, joka koskee vastuuvapauden myöntämistä hänelle, kannetta häntä vastaan tai hänen vapaut-

Voimassa oleva laki

ta yhtiötä kohtaan. Hän ei myöskään saa äänestää asiasta, joka koskee kannetta muuta henkilöä vastaan tai tämän vapauttamista velvoitteesta, jos hänellä on asiassa odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Mitä tässä on sanottu osakkeenomistajasta on voimassa myös osakkeenomistajan asiamiehestä.

Ehdotus

tamistaan vahingonkorvausvelvollisuudesta tai muusta velvoitteesta yhtiötä kohtaan. Hän ei myöskään saa äänestää asiasta, joka koskee kannetta muuta henkilöä vastaan tai tämän vapauttamista velvoitteesta, jos hänellä on asiassa odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa. Mitä tässä on sanottu osakkeenomistajasta on voimassa myös osakkeenomistajan asiamiehestä.

15 §

Jos yhtiössä on erilaisia osakkeita ja yhtiöjärjestyksen muutoksen vuoksi koko osakelajin oikeudet vähenevät, vaaditaan 14 §:n mukaisen päätöksen lisäksi niiden osakkeenomistajien suostumus, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista tämän lajisista osakkeista. *Lisäksi vaaditaan, että vähintään puolet niistä osakkeenomistajista, joilla ei ole muun lajisia osakkeita, ovat päätökseen suostuneet.*

Jos yhtiössä on erilaisia osakkeita ja yhtiöjärjestyksen muutoksen vuoksi koko osakelajin oikeudet vähenevät, vaaditaan 14 §:n mukaisen päätöksen lisäksi niiden osakkeenomistajien suostumus, joilla on vähintään *puolet kaikista ja enemmän kuin yhdeksän kymmenesosaa* kokouksessa edustetuista tämän lajisista osakkeista.

10 luku.

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus.

5 §.

Tilintarkastajana ei saa olla:

1) yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja tai se, jonka tehtävänä on yhtiön kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta;

2) yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallintoneuvoston jäsen;

3) se, joka on yhtiön palveluksessa tai muutoin alistus- tai riippuvuussuhteessa yhtiöön, sen hallituksen jäsenen tai muuhun 1 kohdassa mainittuun henkilöön; eikä

4) edellä 1 kohdassa mainitun henkilön aviopuoliso, veli tai sisar taikka se, joka on hänen suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa tahi sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

11 luku.

Tilinpäätös ja konsernitilinpäätös.

4 §.

Jos käyttöomaisuuden arvoa on tilikauden aikana korotettu, on korotusta vastaava määrä

10 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

5 §

Tilintarkastajana ei saa olla:

1) yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsen, toimitusjohtaja tai se, jonka tehtävänä on yhtiön kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta;

2) se, joka on yhtiön palveluksessa tai muutoin alistus- tai riippuvuussuhteessa yhtiöön, sen hallituksen jäsenen tai muuhun 1 kohdassa mainittuun henkilöön; eikä

3) edellä 1 kohdassa mainitun henkilön aviopuoliso, veli tai sisar taikka se, joka on hänen suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa tahi sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

11 luku

Tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

4 §

Jos käyttöomaisuuden arvoa on tilikauden aikana korotettu, on korotusta vastaava määrä

Voimassa oleva laki

merkittävä vastattaviin arvonkorotusrahastoon. Rahastoa saadaan käyttää ainoastaan rahastoantiin.

7 §.

Jos taseeseen sisältyy saamia samaan konserniin kuuluvalla yhtiöltä tai velkoja sille, on ne ilmoitettava erikseen, mikä voi tapahtua taseeseen liitteenä.

Mitä 1 momentissa on sanottu, on voimassa myös rahalainoista toisaalta yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja toisaalta yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön muille osakkeenomistajille kuin emoyhtiölle ja tytäryhtiölle, mikäli kysymyksessä olevien lainojen yhteismäärä ylittää satatuhatta markkaa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viittä prosenttia taseen mukaisesta yhtiön omasta pääomasta.

8 §.

Tuloslaskelmassa tai taseessa taikka niiden liitteenä on annettava seuraavat tiedot:

1) Yhtiön omistamat toisten yhtiöiden osakkeet on eriteltävä siten, että ilmoitetaan kunkin yhtiön kohdalta sen nimi, osakkeiden lukumäärä, osuus kaikista osakkeista sekä nimellisarvo ja kirjanpitoarvo. Jollei yhtiö ole tytäryhtiö ja osakkeiden molemmat edellä mainitut arvot alittavat satatuhatta markkaa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viittä prosenttia osakkeet omistavan yhtiön taseen mukaisesta omasta pääomasta, ei erittelyä kuitenkaan tarvitse tehdä. Kirjanpitolautakunta voi erityisistä syistä määrääjäksi sallia osakkeiden kirjaamisen muutoinkin erittelemättä.

14 §.

Jäljennökset tilinpäätöksestä konsernitilinpäätöksineen ja liitteineen sekä tilintarkastuskertomuksesta on viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä toimitettava rekisteriviranomaiselle kahtena kappaleena. Tilin-

Ehdotus

merkittävä vastattaviin arvonkorotusrahastoon. Rahastoa saadaan käyttää ainoastaan rahastoantiin tai 4 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun siirtoon osakepääomaan.

7 §

Jos taseeseen sisältyy saamia samaan konserniin kuuluvalla yhtiöltä tai velkoja sille, on erikseen ilmoitettava niiden yhteismäärä. Ilmoitus voidaan antaa taseen liitteenä.

Jos taseeseen sisältyy rahalainoja yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenille taikka toimitusjohtajalle, on taseessa tai sen liitteenä erikseen ilmoitettava niiden yhteismäärä, mikäli se ylittää satatuhatta markkaa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viittä prosenttia taseen mukaisesta yhtiön omasta pääomasta. Mitä tässä momentissa on sanottu, on voimassa myös rahalainoista yhtiön tai samaan konserniin kuuluvan yhtiön muille kuin 12 luvun 7 §:n 2 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuille osakkeenomistajille.

8 §

Tuloslaskelmassa tai taseessa taikka niiden liitteenä on annettava seuraavat tiedot:

1) Yhtiön omistamat toisten yhtiöiden osakkeet on eriteltävä siten, että ilmoitetaan kunkin yhtiön kohdalta sen nimi, osakkeiden lukumäärä, osuus kaikista osakkeista sekä nimellisarvo ja kirjanpitoarvo. *Vaihto-omaisuuteen kuuluvia osakkeita ei kuitenkaan tarvitse eritellä.* Jollei yhtiö ole tytäryhtiö ja osakkeiden molemmat edellä mainitut arvot alittavat satatuhatta markkaa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viittä prosenttia osakkeet omistavan yhtiön taseen mukaisesta omasta pääomasta ei erittelyä *myöskään* tarvitse tehdä. Kirjanpitolautakunta voi erityisistä syistä määrääjäksi sallia osakkeiden kirjaamisen muutoinkin erittelemättä.

14 §

Jäljennös tilinpäätöksestä konsernitilinpäätöksineen ja liitteineen sekä tilintarkastuskertomuksesta ja konsernitilintarkastuskertomuksesta on kuukauden kuluessa tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta toimitettava rekisteriviranomai-

Voimassa oleva laki

päätöksen jäljennöksessä on oltava hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan todistus *tilinpäätöksen* vahvistamisen päivämäärästä. Todistuksessa on niin ikään annettava tieto yhtiön voittoa tai tappiota koskevasta yhtiökokouksen päätöksestä.

12 luku.

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö.

3 §.

Vararahastoon on siirrettävä osakemerkinnässä ja vaihtovelkakirjojen vaihdossa osakkeista saatu nimellisarvon ylittävä määrä ja määrä, joka 4 luvun 14 §:n mukaisesti on jäänyt yhtiölle sekä määrä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon. Yhtiökokous voi päättää, että tietty määrä taseen osoittamasta vapaasta omasta pääomasta on siirrettävä vararahastoon.

Vararahastoa saadaan alentaa yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan

1) vahvistetun taseen osoittaman tappion peittämiseksi, jollei sitä voida peittää vapaalla omalla pääomalla;

2) rahastoantia varten; tai

3) muuhun tarkoitukseen, jos tuomioistuimien 6 luvun 3 §:n säännöksiä soveltuvin kohdin noudattaen antaa luvan alentamiseen.

13 luku.

Selvitystila ja purkaminen.

2 §.

Jos hallitus tilinpäätöstä laadittaessa tai muutoin havaitsee, että yhtiön oma pääoma on pienempi kuin kolmasosa osakepääomasta, hallituksen on mahdollisimman pian kutsuttava yhtiökokous koolle käsittelemään yhtiön asettamista selvitystilaan. Yhtiö on asetettava selvitystilaan, jollei kysessä olevan tilikauden tilinpäätöstä käsittelevässä yhtiökokouksessa tasetta vahvistettaessa voida todeta, että yhtiön oma pääoma on vähintään puolet osakepääomasta. Jos yhtiökokous ei tee päätöstä yhtiön asettamisesta selvitystilaan, hallituksen tulee hakea sellaista päätöstä tuomioistuimelta. Hakemuk-

Ehdotus

selle. Tilinpäätöksen jäljennöksessä on oltava hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan todistus vahvistamisen päivämäärästä. Todistuksessa on niin ikään annettava tieto yhtiön voittoa tai tappiota koskevasta yhtiökokouksen päätöksestä.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

3 §

Vararahastoon on siirrettävä osakemerkinnässä ja vaihtovelkakirjojen vaihdossa osakkeista saatu nimellisarvon ylittävä määrä ja määrä, joka 2 luvun 12 §:n 3 momentin tai 4 luvun 14 §:n mukaisesti on tullut yhtiölle sekä määrä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon. Yhtiökokous voi päättää, että tietty määrä taseen osoittamasta vapaasta omasta pääomasta on siirrettävä vararahastoon.

Vararahastoa saadaan alentaa yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti ainoastaan

1) vahvistetun taseen osoittaman tappion peittämiseksi, jollei sitä voida peittää vapaalla omalla pääomalla;

2) rahastoantia varten tai 4 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuun siirtoon osakepääomaan; tai

3) muuhun tarkoitukseen, jos tuomioistuimien 6 luvun 3 §:n säännöksiä soveltuvin kohdin noudattaen antaa luvan alentamiseen.

13 luku

Selvitystila ja purkaminen

2 §

Jos hallitus tilinpäätöstä laadittaessa tai muutoin havaitsee, että yhtiön oma pääoma on pienempi kuin kolmasosa osakepääomasta, hallituksen on mahdollisimman pian kutsuttava yhtiökokous koolle käsittelemään yhtiön asettamista selvitystilaan. Yhtiö on asetettava selvitystilaan, jollei viimeistään seuraavana tilikautena tilinpäätöstä käsittelevässä varsinaisessa yhtiökokouksessa hyväksytty kokouskutsun toimittamisaikana vallitsevaa tilannetta osoittavaa tasetta, jonka mukaan yhtiön oma pääoma on vähintään puolet osakepääomasta. Jos yhtiökokous ei tee päätöstä yhtiön asettamisesta sel-

Voimassa oleva laki

sen voi tehdä myös tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista.

Oman pääoman ja osakepääoman suhdetta edellä laskettaessa saadaan yhtiön omaisuus arvostaa enintään todennäköiseen luovutushintaan luovutuksesta johtuvat erilliskulut vähennettyinä. Jos omaisuuserien yhteenlaskettu arvo tämän mukaan on enemmän kuin mitä taseeseen on merkitty, voidaan erotus ilmoittaa sarakkeen ulkopuolella ja mainittua suhdetta laskettaessa lisätä taseen osoittamaan omaan pääomaan.

5 §.

Kun 2 §:n, 3 §:n 2 momentin tai 4 §:n mukainen hakemus tai ilmoitus tehdään tuomioistuimelle, tuomioistuimen tulee heti kutsua yhtiö ja ne osakkeenomistajat ja velkojat, jotka tahtovat tulla asiassa kuulluiksi, saapumaan tuomioistuimeen määräpäivänä, jolloin käsitellään yhtiön asettamista selvitystilaan. Kutsu on annettava yhtiölle tiedoksi haasteen tiedoksiannosta riita-asioissa säädetyllä tavalla. Jollei tiedetä ketään, jolle tiedoksianto voidaan toimittaa, tai jos kutsu koskee myös yhtiön osakkeenomistajia ja velkojia, on kutsua koskeva kuulutus tuomioistuimen toimesta lisäksi julkaistava virallisessa lehdessä ja yhdessä yhtiön kotipaikalla leviävässä sanomalehdessä, vähintään kaksi ja enintään neljä kuukautta ennen paikalletulopäivää.

15 §.

Jos selvitystilassa olevan yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen, tuomioistuimen tulee selvitysmiesten ilmoituksesta määrätä selvitystila lopetettavaksi ja julistaa yhtiö puretuksi. Tällöin ei noudateta 7—14 §:n säännöksiä. Tuomioistuimen on määrättävä, että yhtiön varat, joihin toisella ei ole panttauksen perusteella parempaa oikeutta, lankeavat val-

Ehdotus

vitystilaan, hallituksen tulee hakea sellaista päätöstä tuomioistuimelta. Hakemuksen voi tehdä myös tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista.

Oman pääoman ja osakepääoman suhdetta edellä laskettaessa lisätään omaan pääomaan taseen liitteessä tarkemmin selvitettävä erä, joka osoittaa omaisuuserien yhteenlasketun arvon nousun, jos näitä eriä arvostettaisiin todennäköiseen luovutushintaan luovutuksesta johtuvat erilliskulut vähennettyinä. Käyttöomaisuus, jonka arvo jatkuvasti vähenee, on kuitenkin merkittävä tarpeellisin poistoin vähennettyyn hankintamenon mukaiseen määrään, jos tämä olisi luovutushintaa korkeampi.

5 §

Kun 2 §:n, 3 §:n 2 momentin tai 4 §:n mukainen hakemus tai ilmoitus tehdään tuomioistuimelle, tuomioistuimen tulee heti kutsua yhtiö ja ne osakkeenomistajat ja velkojat, jotka tahtovat tulla asiassa kuulluiksi, saapumaan tuomioistuimeen määräpäivänä, jolloin käsitellään yhtiön asettamista selvitystilaan. Kutsu on annettava yhtiölle tiedoksi haasteen tiedoksiannosta riita-asioissa säädetyllä tavalla, paitsi jollei tiedetä ketään, jolle tiedoksianto voidaan toimittaa. Kutsua koskeva kuulutus on pantava tuomioistuimen ilmoitustaululle sekä julkaistava tuomioistuimen toimesta virallisessa lehdessä ja yhdessä yhtiön kotipaikalla leviävässä sanomalehdessä, vähintään kaksi ja enintään neljä kuukautta ennen paikalletulopäivää.

11 a §

Jos yhtiön varat eivät riitä velkojen maksuun, selvitysmiesten on luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin.

15 §

Jos selvitystilassa olevan yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen, tuomioistuimen tulee selvitysmiesten ilmoituksesta määrätä selvitystila lopetettavaksi ja julistaa yhtiö puretuksi. Tällöin ei noudateta 7—11 eikä 12—14 §:n säännöksiä lukuun ottamatta 9 §:n säännöstä ilmoituksen tekemisestä selvitystilaa koskevasta päätöksestä. Tuomioistuimelle tehtä-

Voimassa oleva laki

tiolle. Tuomioistuimen tulee toimittaa päätöksestään tieto rekisteröimistä varten.

14 luku.

**Sulautuminen ja osakkeiden lunastaminen
tytäryhtiössä.**

5 §.

Kahden kuukauden kuluessa siitä, kun sulautumissopimuksen hyväksyminen on rekisteröity, yhtiöiden on haettava sulautuvan yhtiön kotipaikan tuomioistuimen tai, 2 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa, vastaanottavalle yhtiölle yhtiöjärjestyksessä määrätyn kotipaikan tuomioistuimen lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys sopimuksen hyväksymisen rekisteröimisestä sekä luettelo sulautuvan yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Muutoin on vastaavasti sovellettava, mitä 6 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa on siinä tarkoitettusta tapauksesta säädetty. Luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä on tuomioistuimen viivytyksettä toimitettava tieto rekisteriviranomaiselle.

Yhtiöiden on tehtävä tuomioistuimen luvasta ilmoitus rekisteröimistä varten kahden kuukauden kuluessa siitä, kun lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman. Jos vastike kokonaan tai osittain muodostuu vastaanottavan yhtiön osakkeista tai 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetuista velkakirjoista, tulee samalla ilmoittaa myös osakepääoman korottamisesta tai velkakirjojen antamisesta. Kun tuomioistuimen luvasta ilmoitetaan 2 §:n tarkoittamassa tapauksessa, on samalla ilmoitettava vastaanottavan yhtiön perustamisesta. Osakepääoman korottamista ja vastaanottavan yhtiön perustamista koskevaan ilmoitukseen on liitettävä vastaanottavan yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista on suoritettu täysi maksu.

Ehdotus

vään ilmoitukseen on liitettävä Keskuskauppa-kamarin tai kauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan antama todistus siitä, että kaikki tiedossa olevat velat on maksettu. Tuomioistuimen on määrättävä, että yhtiön varat tulevat valtiolle. Tuomioistuimen tulee toimittaa päätöksestään tieto rekisteröimistä varten.

14 luku

**Sulautuminen ja osakkeiden lunastaminen
tytäryhtiössä**

5 §

Neljän kuukauden kuluessa siitä, kun sulautumissopimuksen hyväksyminen on rekisteröity, yhtiöiden on haettava sulautuvan yhtiön kotipaikan tuomioistuimen tai, 2 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa, vastaanottavalle yhtiölle yhtiöjärjestyksessä määrätyn kotipaikan tuomioistuimen lupa sulautumissopimuksen täytäntöönpanoon uhalla, että sulautuminen muuten raukeaa. Hakemukseen on liitettävä selvitys sopimuksen hyväksymisen rekisteröimisestä sekä luettelo sulautuvan yhtiön tunnetuista velkojista ja heidän postiosoitteistaan. Muutoin on vastaavasti sovellettava, mitä 6 luvun 3 §:n 2 ja 3 momentissa on siinä tarkoitettusta tapauksesta säädetty. Luvan myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätöksestä on tuomioistuimen viivytyksettä toimitettava tieto rekisteriviranomaiselle.

Yhtiöiden on tehtävä tuomioistuimen luvasta ilmoitus rekisteröimistä varten neljän kuukauden kuluessa siitä, kun lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman. Jos vastike kokonaan tai osittain muodostuu vastaanottavan yhtiön osakkeista tai 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetuista velkakirjoista, tulee samalla ilmoittaa myös osakepääoman korottamisesta tai velkakirjojen antamisesta. Kun tuomioistuimen luvasta ilmoitetaan 2 §:n tarkoittamassa tapauksessa, on samalla ilmoitettava vastaanottavan yhtiön perustamisesta. Osakepääoman korottamista ja vastaanottavan yhtiön perustamista koskevaan ilmoitukseen on liitettävä vastaanottavan yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista on suoritettu täysi maksu.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 luku.

16 luku

Erinäisiä säännöksiä.

Erinäisiä säännöksiä

1 §.

Sen estämättä, mitä riita-asiain oikeuspaikasta on säädetty, saa 15 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta ajaa yhtiön kotipaikan tuomioistuimessa. Sama tuomioistuin voi käsitellä myös rikokseen perustuvan korvausvaatimuksen.

1 §

Sen estämättä, mitä riita-asiain oikeuspaikasta on säädetty, saa 15 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta ajaa yhtiön kotipaikan tuomioistuimessa. Sama tuomioistuin voi käsitellä myös rikokseen perustuvan korvausvaatimuksen sekä 3 luvun 3 §:n 3 momentissa, 6 luvun 4 §:ssä ja 16 luvun 5 §:n 4 momentissa tarkoitetun osakkeiden lunastusta koskevan riidan.

2 §.

Haaste katsotaan yhtiölle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle, jolla 8 luvun 12 §:n mukaan on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa toiminimi.

2 §

Haaste katsotaan yhtiölle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi hallituksen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai muulle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa toiminimi.

7 §.

Jos 11 luvun 14 §:ssä säädetty velvollisuus toimittaa asiakirjoja rekisteriviranomaiselle lainlyödään, voidaan toimitusjohtaja tai hallituksen jäsen sakon uhalla velvoittaa toimittamaan ne rekisteriviranomaiselle. Uhkasakon asettaa rekisteriviranomaisen pyynnöstä lääninhallitus.

7 §

Jos 11 luvun 14 §:ssä säädetty velvollisuus toimittaa asiakirjoja rekisteriviranomaiselle lainlyödään, voi rekisteriviranomainen velvoittaa toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenen sakon uhalla toimittamaan ne sille määräämässään ajassa.

Päätökseen, jolla rekisteriviranomainen on asettanut uhkasakon, ei saa hakea muutosta valittamalla.

8 §.

Joka
1) 2 luvun 9 tai 13 §:ssä, 4 luvun 8 tai 12 §:ssä, 5 luvun 5 §:ssä tai 14 luvun 5 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa antaa rekisteriviranomaiselle väärän ilmoituksen, vakuutuksen tai todistuksen osakepääoman maksamisesta;

8 §

Joka
1) 2 luvun 9 tai 13 §:ssä, 4 luvun 8 tai 12 §:ssä, 5 luvun 5 §:ssä, 13 luvun 15 §:ssä tai 14 luvun 5 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa antaa rekisteriviranomaiselle tai tuomioistuimelle väärän ilmoituksen, vakuutuksen tai todistuksen osakepääoman taikka velan maksamisesta;

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, osakeyhtiöriikoksesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä -
kuuta 198 .

Jos 2 luvun 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu perustamiskirja on allekirjoitettu ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan perustamista koskevan ilmoituksen tekemiseen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 2 luvun 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua korvausta ei voida periä osakkeen merkisijältä, jos menetetyksi julistettu osake on merkitty ennen tämän lain voimaantuloa.

Jos yhtiöjärjestykseen on ennen tämän lain voimaantuloa otettu 6 luvun 4 §:ssä tarkoitettu määräys, jonka mukaan osakepääomaa voidaan alentaa lunastamalla osakkeita, määräykseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos osakkeen luovuttamista tai hankkimista rajoittava määräys, jonka mukaan yhtiöllä on oikeus lunastaa uudelle omistajalle siirtyvä osake, on otettu yhtiöjärjestykseen ennen tämän lain voimaantuloa, määräykseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Yhtiön tilintarkastaja, joka on valittu tehtävänsä ennen tämän lain voimaantuloa ja joka ei saisi 10 luvun 5 §:n mukaan toimia siinä tehtävässä, voi kuitenkin jäädä toimeensa uuden vaalin toimittamiseen, kuitenkin enintään kahdeksi vuodeksi tämän lain voimaantulosta.

Jos yhtiön hallituksen jäsenelle tai toimitusjohtajalle on asetettu 16 luvun 7 §:ssä tarkoitettu uhkasakko ennen tämän lain voimaantuloa, uhkasakkomenettelyyn sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**osuuskuntalain 79 c §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1954 annetun osuuskuntalain 79 c §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä toukokuuta 1981 annetussa laissa (371/81), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

79 c §

Jäljennökset tilinpäätöksestä liitteineen sekä tilintarkastuskertomuksesta on kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä toimitettava rekisteriviranomaiselle.

Ehdotus

79 c §

Jäljennös tilinpäätöksestä liitteineen sekä tilintarkastuskertomuksesta on kuukauden kuluessa *tilinpäätöksen vahvistamisesta* toimitettava rekisteriviranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

3.

Laki**kirjanpitolain 22 ja 33 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 10 päivänä elokuuta 1973 annetun kirjanpitolain (655/73) 22 §:n 3 momentti ja 33 §:n 1 momentti, näistä viimeksi mainittu lainkohta sellaisena kuin se on 29 päivänä syyskuuta 1978 annetussa laissa (741/78), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Suorittamastaan tilintarkastuksesta tilintarkastuksesta on tehtävä merkintä tilinpäätökseen.

33 §.

Liiketoimintaa harjoittavan kirjanpitovelvollisen, jonka liikevaihto on suurempi kuin 2 000 000 markkaa tai jonka taseen loppusumma on suurempi kuin 1 000 000 markkaa *samoin kuin osuuskunnan* on kuudessa kuukaudessa tilikauden päättymisestä toimitettava patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriosastolle *kabtena kappaleena* oikeaksi todistetut jäljennökset tuloslaskelmasta ja taseesta 21 §:ssä tarkoitettuine liitteineen.

Ehdotus

22 §

Suorittamastaan tilintarkastuksesta tilintarkastajan on tehtävä merkintä tilinpäätökseen. *Osakeyhtiön tilinpäätökseen tehtävästä merkinnästä on säädetty erikseen.*

33 §

Liiketoimintaa harjoittavan kirjanpitovelvollisen, jonka liikevaihto on suurempi kuin 2 000 000 markkaa tai jonka taseen loppusumma on suurempi kuin 1 000 000 markkaa, on kuudessa kuukaudessa tilikauden päättymisestä toimitettava patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriosastolle oikeaksi *todistettu jäljennös* tuloslaskelmasta ja taseesta 21 §:ssä tarkoitettuine liitteineen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .